Ազգ
Azg
armenian daily

Փետրուար 18
Հինգշաբթի
1993

օրաթերթ
Գ տարի, թիւ 29 (280)
գինը 3ռ.
դասիչ 69149

Երեւան 375010
Հանրապետութեան 47

հեռ. 581841, ֆաքս 562941
տելեքս 243266 CPIRI SU

ՆԵՐՔԻՆ

Ղարաբաղի ներկայացուցիչները հրավիրվել են Հռոմ

Մոսկվայում Իտալիայի դեսպանությունը Լեռնային Ղարաբաղի ներկայացուցիչներին հրավիրել է մասնակցելու հայ-ադրբեջանական հակամարտության կարգավորման նպատակով փետրվարի 26-ին Հռոմում նախատեսված հանդիպմանը: Այդ մասին «Ինտերֆաքս»-ին հայտնեց Հայաստանում ԼՂՀ մշտական ներկայացուցիչ Մանվել Սարգսյանը: Իսկ «Սնարք»-ի թղթակցին նա փետրվարի 17-ին հայտնեց, որ ԼՂՀ ԳԽ նախագահությունը կազմել է 4 հոգուց բաղկացած պատվիրակություն, որը կմասնակցի ԵԱՀԽ-ի մասնակից երկրների Հռոմի հանդիպմանը: ԼՂՀ-ի պատվիրակությունը կգլխավորի ԼՂՀ ԳԽ արտաքին քաղաքական կապերի հանձնաժողովի ղեկավար Լեոն Մելիք-Շահնազարյանը: ■

ԳԽ

Բարեփոխումները հետաձգվեցին մինչեւ երկուշաբթի

Դժվար է անգամ հիշել, թե մեկ էլ երբ էր խորհրդարանն այսքան բազմամարդ եղել. ՀՀ Գերագույն խորհրդի բարեփոխումների կապակցությամբ վճռական քվեարկության նշանակված ժամին՝ 13.00-ին պատգամավորների գրանցումը ՀՀ ԳԽ երեկվա նիստում արձանագրեց 165 ժողովրդի ընտրյալների ներկայությունը:

Այս փաստը, ըստ էության, պատգամավորների մեծամասնության կողմից խորհրդարանի բարեփոխումների նկատմամբ դրական վերաբերմունքի եւ այն ՀՀՇ խմբակցության կողմից տապալելու միտված դիրքորոշումը հաղթահարելու վառ ապացույցն էր:

Գերագույն խորհուրդը 147 կողմ ձայնով նախապատվելի համարեց ՀՀ ԳԽ բարեփոխումների ժամանակավոր հանձնաժողովի կողմից առաջարկված տարբերակը՝ իջեցնել օրինագծեր եւ որոշումներ ընդունելու համար անհրաժեշտ ձայների թիվը:

Դրանից հետո, ինչպես նախօրյակին, կրկին բանավեճ ծագեց, թե բարեփոխումների նպատակով «ՀՀ Գերագույն խորհրդի մասին» եւ «ՀՀ նախագահի մասին» օրենքներում ներկայացված փոփոխությունները պե՞տք է համարել սահմանադրական, որի համար պահանջվում է 174 կողմ ձայն, թե ոչ:

Խնդիրն իր վերջնական լուծումը գտավ ՀՀ ԳԽ պատգամավոր, ՀՌԱԿ խմբակցության անդամ Ռաֆայել Պետրոսյանի ելույթից հետո: Ըստ նրա, վերոհիշյալ օրենքում առաջարկվող փոփոխությունները անկասկած սահմանադրական պետք է համարել, սակայն քանի որ ՀՀ Գերագույն խորհուրդը 1991 թ. սեպտեմբերի 25-ին ընդունել է «Անկախ պետականության հիմնադրույթների մասին» օրենքը, որի 16-րդ հոդվածում ասված է, թե «Մինչեւ ՀՀ նոր սահմանադրության ընդունումը գործող սահմանադրությունը եւ օրենքները գործում են այնքանով, որքանով դրանք չեն հակասում սույն օրենքին եւ Հայաստանի Հանրապետության անկախության հռչակագրի հիման վրա ընդունված օրենսդրական ակտերին», իսկ ներկայացված բարեփոխումները բխում են ՀՀ անկախության հռչակագրի իրականությունների կատարելագործման պահանջից, ապա դրանք պետք է ընդունվեն 124 կողմ ձայներով: Դրանից հետո բարեփոխումներն ամեն գնով խոչընդոտելու տրամադրված պատգամավորները ստիպված եղան հրաժարվել իրենց կարծր դիրքորոշումից: Ստեղծվեց համաձայնողական հանձնաժողով, որը Գերագույն խորհրդին ներկայացրեց բարեփոխումների փոխզիջումային մի նոր տարբերակ:

Սակայն հաշվի առնելով, որ [illegible] առաջարկված փոխհամաձայնեցված նախագիծը լրացուցիչ մշակման կարիք ունի, Գերագույն խորհուրդը որոշեց հարցին անդրադառնալ եկող երկուշաբթի՝ փետրվարի 22-ին:

Հ.Պ.

Էլեկտրաէներգիայի մատակարարման գրաֆիկը կերկարացվի մինչեւ օրական 5 ժամ: Ինչպես «Նոյյան տապան» գործակալությանը հայտնել են ՀՀ կառավարության լրատվական ծառայությունից, հանրապետություն մուտք գործող գազն այս շաբաթ տրվելու է էլեկտրակայաններին. բնակչությանը էլեկտրաէներգիա է հատկացվելու օրական 2 անգամ 2 եւ 3 ժամ տեւողությամբ: Հայաստան մուտք գործող գազի ծավալի ավելացման դեպքում բնակչությունը էլեկտրաէներգիայով կապահովվի օրական 6 ժամ տեւողությամբ:

Ճակատ

ՂԱՐԱԲԱՂ. ԱԶԱՏԱԳՐՎԵԼ Է ԽՐԱՄՈՐԹ ԳՅՈՒՂԸ

Ինչպես Ստեփանակերտից հաղորդում է մեր թղթակից **Վահրամ Աղաջանյանը**, իրադրությունը Լեռնային Ղարաբաղի ռազմաճակատներում շարունակում է մնալ լարված: Զարգացնելով հակահարձակումը, փետրվարի 16-ի երեկոյան եւ լույս 17-ի գիշերը ԼՂՀ ինքնապաշտպանության ուժերը մի քանի կարեւոր բարձունքներ են գրավել Մարտակերտի շրջանի Դրմբոն գյուղից հյուսիս եւ ընդհուպ մոտեցել Սարսանգի ջրամբարին: Միաժամանակ հայկական կազմավորումները ետ են մղել թշնամու գրոհը Մարտակերտի շրջանի վերջերս ազատագրված Մեհմանա գյուղի ուղղությամբ: Հայկական կողմից կորուստների մասին տեղեկությունները ճշտվում են:

Երեկ առավոտյան թեժ մարտեր են ընթացել նաեւ Ադրբեջանի Աղդամի եւ ԼՂՀ Ասկերանի շրջանների սահմանային գոտում: Կասեցնելով թշնամու գրոհը հայկական ինքնապաշտպանական ուժերը անցել են հակահարձակման եւ ամբողջովին ազատագրել Ասկերանի շրջանի Խրամորթ գյուղը: Երեկ կեսօրին մարտերը ռազմաճակատի՝ այդ հատվածում շարունակվում էին: Ինչպես հաղորդում է «Սնարք» գործակալությունը, ԼՂՀ ինքնապաշտպանության ուժերը միջադեպումներ էին ձեռնարկում Ասկերանի շրջանի սահմանի մերձակա Շելլի գյուղի ռազմական հենակետերը ոչնչացնելու ուղղությամբ: Այդ հենակետերից պարբերաբար հրետակոծվում են ինչպես Ստեփանակերտը, այնպես էլ մերձակա խաղաղ բնակավայրերը:

Իր հերթին «Նոյյան տապան» գործակալությունը հաղորդում է, թե Ղարաբաղի «Նորություններ» գործակալության տվյալներով, շարունակվում են դիրքային մարտերը Մարտակերտի շրջանի Չափար եւ Ջարդախաչ գյուղերի մերձակայքում: Նույն շրջանի Գետավան, Խունկոբաղ եւ Դրմբոն գյուղերը շարունակում են վերահսկվել ԼՂՀ ինքնապաշտպանության ուժերի կողմից: Ըստ նույն աղբյուրների, երեկ վաղ առավոտյանից Ադրբեջանի Աղդամի շրջանում տեղակայված կրակակետերից հրետակոծվել է Ասկերան ավանը:

Երեկ եւ նախորդ գիշերը ԼՂՀ ռազմաճակատի մյուս հատվածներում համեմատաբար հանգիստ է եղել: Արձանագրվել են միայն կարճատեւ փոխհրաձգություններ: Իրադրությունը հանգիստ է եղել նաեւ Լաչինի մարդասիրական միջանցքի մատույցներում: Գորիս-Լաչին-Ստեփանակերտ ճանապարհը շարունակում է գործել անխափան: ■

Կրկին հրետակոծվել է Կոռնիձորը

Ինչպես Գորիսից հաղորդում է մեր թղթակից **Համլիկ Բաբաջանյանը**, փետրվարի լույս 17-ի գիշերը ժամը 2-ին սկսվել է Գորիսի շրջանի սահմանամերձ Կոռնիձոր, Խնձորեսկ եւ Տեղ գյուղերի հայկական պաշտպանական դիրքերի գնդակոծումը: Խնձորեսկում շարքից դուրս է եկել «Ուրալ» մակնիշի մեկ բեռնատար: Կոռնիձորի ինքնապաշտպանության ջոկատի հրամանատար Սեյրան Գալստյանի տվյալներով, գյուղի հրետակոծության հետեւանքով կան մասնակի ավերածություններ: Տուժածներ չկան: Հրետակոծությունը իրականացվել է Լաչինի մարդասիրական միջանցքից հարավ գտնվող Գյուլեբիրդ գյուղի ռազմական հենակետերից:

Նույն գիշեր Ադրբեջանի տարածքից գնդակոծվել են նաեւ Տավուշի շրջանի Այգեձոր գյուղի պաշտպանական դիրքերը: Տուժածներ չկան: Ինչպես հաղորդում են Հայաստանի պաշտպանության նախարարության լրատվական ծառայությունից, սահմանամերձ մյուս շրջաններում համեմատաբար հանգիստ է եղել:

Իր հերթին Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարությունը տեղեկացնում է, որ Հայաստանի տարածքից գնդակոծվել եւ հրետակոծվել են Ադրբեջանի հյուսիս-արեւմտյան եւ հարավ-արեւմտյան սահմանամերձ շրջանները: Տուժածների մասին տեղեկություններ չեն հայտնվում: ■

Կոչ

Ղարաբաղը անհրաժեշտ է փրկել այսօր

«Ես դիմում եմ Ղարաբաղի համար այս ծանր օրերին Երեւանում գտնվող իմ երկու որդիներին, որպեսզի նրանք վերադառնան Ղարաբաղ, ոչ թե իրենց զառամյալ մորը, այլ հայրենիքը պաշտպանելու համար: Առանց դրա հնարավոր չէ փրկել Ղարաբաղը», ասաց հիվանդանոցում գտնվող ԼՂՀ Մարտակերտի շրջանի Առաջաձոր գյուղի 90-ամյա բնակիչ Գյոզալ Գույլյանը:

«Գյոզալ մայրիկը միակ մայրը չէ, ով կոչ է անում իր զավակներին վերադառնալ Ղարաբաղ», «Սնարք»-ի թղթակցին ասաց հայտնի գրող եւ հրապարակախոս Զորի Բալայանը, «եւ շրջել եմ ամբողջ մերձճակատային գոտով եւ ամենուր մայրերը միեւնույն կարծիքի են. Ղարաբաղը անհրաժեշտ է փրկել այսօր: Վաղը ուշ կլինի»: ■

Ընթացիկ

Վարչապետը առաջին մամուլի ասուլիսն է տալիս եւ գլուխ է անում

Հայաստանի նախագահի կողմից կառավարության կազմի հրապարակումից անմիջապես հետո, երեկ Հայաստանի նոր վարչապետ Հրանտ Բագրատյանն անցկացրեց իր առաջին մամուլի ասուլիսը: Ինչպես եւ սպասվում էր, վարչապետը ներկայացրեց ստեղծված իրավիճակը եւ պատասխանեց լրագրողների հարցերին: Իհարկե, մեկ ժամում լրագրողները հնարավորություն չունեցան արծարծել իրենց հուզող բոլոր հարցերը, բայց առավել կարեւոր խնդիրներին որոշեցին անդրադառնալ ստորեւ: Գնահատելով նոր կառավարության կազմը, վարչապետը հայտնեց, թե այն փոքր [illegible] երիտասարդ, պարկեշտ ու աշխատասեր, գաղափարապես մեկ ուղղվածություն ունեցող մարդկանց համակցություն է: Նա ասաց նաեւ, որ կառավարության կազմը դեռեւս ամբողջովին չի ձեւավորված եւ այս շաբաթ կշարունակվի պետնախարարի ինստիտուտի ձեւավորումը, որը կկատարվի կարեւորագույն տնտեսական խնդիրների բաժանման սկզբունքով: Փաստորեն

բացառված չէ, որ վարչապետի նման 6 խնդիրներից (Արցախ, սահմանամերձ գոտի, պարեն, էներգետիկա, շրջափակում, ծխոր, բարեփոխումների խնդիր) յուրաքանչյուրով զբաղվի առանձին պետնախարար, դրանով իսկ կառավարության կենտրոնական ապարատը աշխատեցնելով շարժային հիմունքներով:

▶ Տես էջ 5

Թբիլիսի

Վրաց նախարարը վստահ չէ, թե պատանդները կազատվեն

Դժվարյալ անհայտ է մնում Ադրբեջանի տարածքում պատանդ վերցված Վրաստանի հայ քաղաքացիների վիճակը: Այդ մարդկանց թնությամբ իջեցրել էին գնացքներից, որոնք Ադրբեջանով գնում էին Ռուսաստան: Պատանդներին ազատելու խնդրանքով [illegible] անգամ եւս իր ադրբեջանցի պաշտոնակցին է դիմել Վրաստանի ներքին գործերի նախարար Թեմուր Խաչիշվիլին: «Չեմ կարծում, թե պատասխան կստանամ Իսկանդեր Համիդովից», «Սնարք»-ին ասաց Թ. Խաչիշվիլին: ■

Աշխարհ

Քրիստոֆերը լավատես չէ

Մ. Նահանգների պետքարտուղար Ուորրեն Քրիստոֆերը երեկ ձեռնարկեց դեպի մի քանի արեւելյան երկրներ իր առաջին շրջագայությունը, նպատակ ունենալով թեկուզ մեծացնել շրջանի խաղաղության բանակցություններում, որոնք նախագահական ընտրությունների եւ 415 պաղեստինցիների արտաքսման հետեւանքով կանգ էին առել: Պետքարտուղարը հաջորդաբար կայցելի Եգիպտոս, Հորդանան, Սիրիա, Սաուդյան Արաբիա, Քուվեյթ եւ Իսրայել, որից հետո ժնեւում կհանդիպի Ռուսաստանի արտգործնախարար Կոզիրեւին, եւ ապա Բրյուսելում կմասնակցի ՆԱՏՕ-ի երկրների ժողովին: Շրջագայության մեկնելուց առաջ Վաշինգտոնում նա հանդիպեց Իսրայելի արտգործնախարար Շիմոն Պերեսին, որից հետո հայտարարեց, թե ինքը անմիջական բեկման հույս չունի արաբա-իսրայելյան բանակցություններում:

Հըզբոլլահը հարվածում է, Իսրայելը պատասխանում

Երեկ առավոտյան իսլամական ծայրահեղական Հըզբոլլահ կազմակերպության զինյալներն անակնկալ հարձակում գործեցին հարավային Լիբանանի Մերժայան քաղաքի վրա, որ գտնվում է այսպես կոչված իսրայելական անվտանգության գոտում: Ի պատասխան այդ գրոհի, իսրայելյան թնդանոթները գործի լծվեցին, ռմբակոծելով հարավային Լիբանանի բազմաթիվ գյուղեր: Հըզբոլլահի հարձակումը համընկնում է ճիշտ 1 տարի առաջ իսրայելական օդուժի կողմից սպանված շեյխ Աբբաս Մուսավիի մահվան տարելիցին:

Իրան-Հյուսիսային Կորեա ռազմական կապեր

Արաբական Միացյալ էմիրությունում կայացող ռազմական տեխնիկայի ցուցահանդեսի ընթացքում իրենց ինքնության բացահայտումը չցանկացող մասնագետներ արեւմտյան լրատվական գործակալություններին հայտնեցին, թե ներկայումս շատ սերտ համագործակցություն է գնում Իրանի եւ Հյուսիսային Կորեայի միջեւ հեռահար հրթիռների արտադրում, ավելացնելով, որ այդ համագործակցության շնորհիվ մի ամբողջ համակարգ պատրաստ կլինի առաջիկա 3 տարիների ընթացքում:

Մի օդանավ ջախջախվեց Անկարայի մոտ

Թուրքական բանակի 5 զինծառայողներ սպանվեցին երեկ կեսօրին Անկարայի մոտ պատահած օդանավի պայթյունից: Զոհերի մեջ էր նաեւ գեներալ Աշրաֆ Բիթլիսը, որ անցյալ տարի հրամանատարն էր Հյուսիսային Իրաքում քրդական PKK կազմակերպության ուժերին ճնշող թուրքական զորքերի: Պայթյունից անմիջապես հետո կատարած հայտարարությամբ վարչապետ Սուլեյման Դեմիրելը վստահություն հայտնեց, թե պատահարը արդյունք չէ որեւէ նենգարարքի:

Հեծանվաշարժիչով ամբողջ Խաղաղ օվկիանոսը

54 տարեկան մի ճապոնացի երեկ վերադարձավ իր հայրենիք, օվկիանոսը 6 ամսում կտրելուց հետո: Նա 5000 մղոն երկարությամբ այդ ճանապարհն անցել է հեծանիվի շարժիչներով ընթացող նավակով: ■

digitised by A.R.A.R.@

ԶԻՆԱԿԱՆ ՀԱՋՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ ՈՒ ԻՇԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԱՅՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Բազմիցս խոսվել է այն մասին, որ պատերազմը Լեռնային Ղարաբաղում ներարկվում է առաջին հայացքից բավականին տարօրինակ օրինաչափություններ եւ իրականում ուժերի ճշգրիտ հարաբերակցության արտացոլումը չէ: Ինչ խոսք, կարելի է ենթադրել, որ ռազմաճակատի այս կամ այն հատվածում հակամարտող կողմերից որեւէ մեկի առաջխաղացումը կամ մյուսի նահանջը շատ հաճախ պայմանավորված են բուն ռազմական գործողություններին հետ կապ չունեցող բազմաթիվ գործոններով: Վերջին հաշվով զաղտնիք չէ, որ ղարաբաղյան պատերազմի պատերազմում իրենց շահերն ունեն նաեւ «աշխարհի հզորները» եւ դրանց ազդեցությունը բուն ռազմական գործողությունների վրա ուղիղ համեմատական է այդ պետությունների՝ հակամարտող կողմերի վրա ունեցած ազդեցությանը:

Հայաստանի եւ Ադրբեջանի ներքաղաքական կյանքում նույնպես ամեն ինչ չէ, որ հարթ է եւ երկու դեպքում էլ կան քաղաքական ուժեր, որոնք փորձում են ի նպաստ իրենց օգտագործել ռազմաճակատի գծի տատանումները: Սա իհարկե բնական է, օրինաչափ, եւ որ ավելի կարեւոր է՝ միջազգային քաղաքական ուժերի կողմից միանգամայն ընկալելի: Բայց օրինաչափ է միայն այն դեպքում, երբ օգտագործվում են ռազմաճակատի գծի բնական տատանումները, իսկ երբ «նահանջներ» կամ «հակահարձակումներ» են կազմակերպվում սեփական շահերից ելնելով, ապա դա անթույլատրելի է ոչ միայն այն պատճառով, որ յուրաքանչյուր նման «խաղ» նորանոր զոհեր է բերում, այլ նաեւ այն պատճառով, որ արժեզրկվում է պայքարի գաղափարն ընդհանրապես եւ բոլշանում է պայքարի ոգին:

Փետրվարի սկզբին Լեռնային Ղարաբաղի Մարտակերտի շրջանում ԼՂՀ ինքնապաշտպանության ուժերն անցան հակահարձակման եւ մի քանի օրվա ընթացքում ազատագրեցին 12 գյուղ: Իհարկե, ցանկալի կլիներ այս ամենն ընկալել որպես Լեռնային Ղարաբաղի զինված ուժերի զուտ ռազմական հաջողություն, բայց, ցավոք, անցյալի դառը փորձը հուշում է, որ պետք չէ այդքան լավատես լինել, եւ զինական հաջողությունների իրական նախադրյալները պետք է փնտրել Հայաստանի, Ղարաբաղի եւ Ադրբեջանի քաղաքական, ենթաբեմում: Որո՞նք էին այդ նախադրյալները:

Մարտակերտի շրջանում կրած անհաջողությունների Ադրբեջանը կարող էր օգտագործել պաշտպանության նախարար Ռահիմ Ղազիեւին պաշտոնանկ անելու նպատակով, եւ իսկապես, ըստ որոշ լրատվական գործակալությունների, Բաքվում Ղազիեւի զինվորների եւ նախագահ Էլչիբեյի հավատարիմ կազմավորումների միջեւ զինված ընդհարում տեղի ունեցավ: Որպես այս առճակատման շարունակություն կարելի է ընկալել նաեւ այն հանգամանքը, որ նախագահ Էլչիբեյը հերթական հրամանագրով վերացրեց Լեռնային Ղարաբաղում նախագահի լիազոր ներկայացուցչի պաշտոնը, իսկ նախագահի լիազոր ներկայացուցիչը՝ Մուրադ Հուսեյնովը, հրաժարվել է կատարել հրամանագիրը՝ հայտարարելով, թե ինքը ենթարկվելու է պաշտպանության նախարարին: Միաժամանակ նա հայտարարել է նաեւ, թե Մարտակերտը հանձնելու նախապատրաստությունները սկսվել են դեռեւս հունվարի 22-ին, իսկ զրահատեխնիկայի դուրսբերման վերջին հրամանն ստացվել է գերագույն ռազմական հրամանատարությունից: Նա սպառնացել է նաեւ՝ հետագայում, հարմար պահին հրապարակել այդ հրամանը՝ ստորագրողի անունը՝ համապատասխան ապացույցներով: (Այս ամենը զարմանալիորեն հիշեցնում է Շահումյանի անկումից հետո պաշտպանության նախարար Ռաֆիկ Ղազինյանի այն հայտարարությունը, որով նա սպառնում էր պատժել Շահումյանը ծախողների դիմակը, բայց ամեն ինչ այդպես էլ մոռացվեց: Դիմակները համենայն դեպս չպատռվեցին): Միաժամանակ Ադրբեջանի ժողճակատը (այլ կերպ ասած՝ նախագահ Աբուլֆազ Էլչիբեյը) հայտարարել է, թե պատրաստվում է սեփական զինվորական կազմավորումներ ստեղծել: Ակնհայտ է, որ այս ամենի համար ծանրակշիռ փաստարկներ են պետք, ու պետք ծառայության մեջ է դրվել նաեւ այն սարքերակը, թե իր Ղարաբաղի զինական հաջողությունները կառդված են Հայաստանի եւ Ռուսաստանի մերձեցման հետ, այնուամենայնիվ դրանք նախագահ Էլչիբեյին կարող են լավ ծառայություն մատուցել:

Ի՞նչ կարող է շահել Հայաստանը: Ժողովրդի օրեցօր վատթարացող տնտեսական վիճակը փետրվարի սկզբին սպառնում էր վերածվել պայթյունի, եւ առաջին հարվածն իհարկե իշխանությունների վրա էր ընկնելու: Քաղաքում տրանսպորտ հայտնվեց, բնակչությանը գազ տրվեց, բայց քանի որ, ինչպես ասում են, «ոչ միայն հացիվ», պետք էր փոփոխություններ մտցնել նաեւ ռազմաճակատում, ինչը եւ արվեց: Սա, իհարկե, այնքան էլ վատ բան չէ, մանավանդ որ ապացուցված է, թե Հայաստանը դեռեւս զգալի հնարավորություններ ունի, եւ ցույց է տալիս, թե ինչպես կարելի է ազդել Հայաստանի՝ այդ հնարավորությունները օգտագործելու ցանկության վրա:

Այս բոլորի մեջ ամենացավալին թերեւս այն է, որ Լեռնային Ղարաբաղի նորաստեղծ հանրապետությունը նույնպես կամա թե ակամա մասնակցում է ռազմաճակատի գծի արհեստական տատանումների միջոցով ներքին ինչ-ինչ հարցեր լուծելու խաղին: Գաղտնիք չէ, որ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության հռչակումից եւ Գերագույն խորհրդի կազմակերպումից հետո Ղարաբաղը որոշակի առումով ինքնուրույն քաղաքականություն վարելու փորձեր ձեռնարկեց, որոնք խոչընդոտելու նպատակով ստեղծվեց Պաշտպանության պետական կոմիտեն՝ փաստորեն սահմանափակելով ԼՂՀ Գերագույն խորհրդի լիազորությունները ու ստանձնելով գործադիր իշխանությունների դերը: Պաշտպանության պետական կոմիտեն (ավելի պարզ ասած՝ Լեռնային Ղարաբաղում Հայաստանի քաղաքականությունն իրականացնողը) որոշակի հակասության մեջ է Լեռնային Ղարաբաղի Գերագույն խորհրդի հետ (վերջինիս վրա հսկակ է Հայ Հեղափոխական Դաշնակցության ազդեցությունը): Փաստորեն խնդիրն այն է, թե ո՞վ պետք է լուծի պաշտպանական բնույթի խնդիրները, իսկ դա այսօրվա դրությամբ նշանակում է, թե ո՞վ պիտի իշխի Լեռնային Ղարաբաղում: Մի կողմից ԼՂՀ Պաշտպանության պետական կոմիտեն մտադիր չէ ԼՂՀ Գերագույն խորհրդի առաջ 6-ամսյա աշխատանքների հաշվետվությամբ հանդես գալ, մյուս կողմից Գերագույն խորհուրդը չի ցանկանում մեկուսացված լինել պաշտպանական բնույթի խնդիրների լուծումից: Ակնհայտ է, որ վերջին ռազմական գործողություններն այս առումով ամրապնդում են ԼՂՀ Պաշտպանության պետական կոմիտեի դիրքերը, կամ, այլ կերպ ասած, Լեռնային Ղարաբաղի իրական իշխանության լծակներն ավելի եւս ամրապնդում Հայաստանի իշխանությունների ձեռքերում:

Եւ այնուամենայնիվ, ստեղծված իրավիճակը նպաստավոր է այնքանով, որ մի կողմից Հայաստանի ընդդիմության, մյուս կողմից ԼՂՀ Գերագույն խորհրդի ակտիվացման միջոցով կարելի է ազդել Լեռնային Ղարաբաղի նկատմամբ Հայաստանի իրականացվող քաղաքականության եւ ռազմաճակատների իրադրության վրա: Ցավալին այն է միայն, որ նույն տրամաբանությամբ վերոհիշյալ ուժերի ակտիվության թուլացումը Լեռնային Ղարաբաղի համար կարող է տարածքային նոր կորուստներ արժենալ:

ԱՐԱՄ ԱՐՂՈՒԹՅԱՆ

Հանդիպում վետերանների խորհրդի ղեկավարների հետ

Երեկ ՀՈՒԿ Հանրապետական վարչության գրասենյակում հանդիպեցին Ռամկավար ազատական կուսակցության եւ Պատերազմի եւ աշխատանքի վետերանների հանրապետական խորհրդի (ՊԱՎՀԽ) ղեկավարները:

Վետերանների խորհրդի նախագահ Ա. Տեր-Ղազարյանը տեղեկություններ հաղորդեց հունվարի 26-ին Մոսկվայում տեղի ունեցած ԱՊՀ անդամ երկրների վետերանների համակարգիչ խորհրդի պլենումի աշխատանքների մասին: Նա հատկապես նշեց, որ հիմնականում հայկական պատվիրակության ջանքերի շնորհիվ պլենումը ԱՊՀ երկրների ղեկավարներին ուղղված նախկին Խ. Միության տարածքում ծագած հակամարտությունները խաղաղ ճանապարհով լուծելու կոչ է ընդունել: Իր հերթին ՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը ներկայացրեց կուսակցության ներկա դիրքորոշումը օրախնդիր հարցերի մասին:

[illegible] մանրամասն մտքեր փոխանակվեցին հասարակական-քաղաքական վիճակի շուրջ: Երկուստեք անհանգստություն արտահայտվեց հանրապետությունում քաղաքացիական պատերազմ ծագման նկատվող միտումների, ինչպես նաեւ բնակ[illegible]ության առողջության մեծացող արտագաղթի առիթով: Հանդիպմանը ներկա էին նաեւ ՀՈՒԿ ակտիվ գործիչ Ավետիք Հարությունյանը եւ ՊԱՎՀԽ-ի նախագահի տեղակալ[illegible]

Ռուսաստանն օգնություն է ցույց տալիս Հայաստանին

Ինչպես հայտնեց Հայաստանում Դաշնակցային Ռուսաստանի դեսպանատան խորհրդական-հանձնակատար Վլադիմիր Ստարիկովը, փետրվարի լույս 17-ի գիշերը Երեւանի «Զվարթնոց» միջազգային օդանավակայանում վայրէջք է կատարել նախատեսված երեք «ԱՆ-22» ինքնաթիռներից առաջինը, որը Ռուսաստանի կառավարության անունից Հայաստանի Հանրապետության կառավարության հասցեով 45 տոննա մարդասիրական օգնություն է հասցրել: Բերված օգնությունը կազմում է 30 տոննա ալյուր եւ 15 տոննա ձավարեղեն: Սպասվում է, որ փետրվարի 18-ից սկսած օգնության 15 տոննան կբաշխվի Հայաստանի Կրասնոսելսկի շրջանի բնակիչներին եւ փախստականներին: Բեռների 30 տոննան փախստականների հասցեով կփոխանցվի պետական վարչությանը, որը եւ կբաշխվի Հայաստանի տարբեր շրջաններում բնակվող փախստականներին: Հաջորդ երկու ինքնաթիռների ժամանումը նախատեսված է փետրվարի 18-ին եւ 19-ին:

ՆՏ

Շեւարդնաձեի այցը Երեւա՞ն

Երկու օր առաջ մեր թղթակցի հետ ունեցած զրույցում Հայաստանի արտգործնախարար[illegible]ության մամուլի [illegible] Արամ Սաֆարյանը հայտնեց, թե վերջերս ռուսական լրատվական միջոցները լուր են տարածել, թե սպասվում է Վրաստանի Գխ նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեի այցը Երեւան: Այս կապակցությամբ [illegible] հայտ[illegible] թե Հայաստանի եւ Վրաստանի միջեւ գոյություն ունեն մշտական աշխատանքային կապեր: Բացի այդ, Հայաստանի եւ Վրաստանի արտգործնախարարները մշտական կապի մեջ են եւ [illegible] են քննարկում [illegible]ստանով Հայաստան[illegible] եկող էներգակիրների հարցերը: Այժմ նախատեսվում է ստեղծել աշխատանքային խմբեր, որոնք կնախապատրաստեն մեր երկու պետությունների միջեւ բազմաբնույթ հարաբերությունները կարգավորող հարցերը:

Իսկ Շեւարդնաձեի այցը [illegible]

«Անընդունելի նախագիծ»

ՆՏ թղթակիցը դիմեց ՀՀ Գխ ֆինանսավարկային եւ բյուջետային հարցերի հանձնաժողովի նախագահ Տիգրան Սարգսյանին, խնդրելով մեկնաբանել Հրանտ Բագրատյանի կողմից Գերագույն խորհրդի հացեին ներկայացրած մեղադրանքն այն մասին, որ խորհրդարանը ընթացք չի տալիս կառավարության առաջարկած խնայբանկի ավանդների ակցիավորման մասին: Պրն. Սարգսյանը հայտնեց, որ իրենց հանձնաժողովը, այլ հանձնաժողովների հետ, խնայբանկի եւ կառավարության ներկայացուցիչների մասնակցությամբ քննարկել է կառավարության ներկայացրած նախագիծը եւ ներկայացրել վերամշակման: Այդ նախագիծը համարվել է անընդունելի, քանի որ ենթադրում էր բնակչությանը բաժանել ոչնչով չապահովված արժեթղթեր: Դրա հետեւանքը, ըստ պրն. Սարգսյանի, ավելի վատ կլիներ, քան ներկայիս վիճակը, երբ խնայբանկը ընդհանրապես չի աշխա[illegible]

Ազատ առեւտրի դադարեցման հետեւանքները

Ադրբեջանի արտաքին տնտեսական կապերի նախարարության մասնագետների կարծիքով, եթե Ադրբեջանի եւ Ռուսաստանի միջեւ չստորագրվի ազատ առեւտրի ռեժիմի պահպանման մասին համաձայնագիր, ապա հանրապետության ներքին շուկայում գները կրկին կբարձրանան մի քանի անգամ: Ինչպես «Պոստ ֆակտում»-ին հայտարարեց Ադրբեջանի ֆինանսների նախարար Սալեհ Մամեդովը, ներկայումս Ադրբեջանի եւ Ռուսաստանի արտահանման ու ներմուծման գործառնություններն իրականացվում են ազատ առեւտրի ռեժիմով: Դա նշանակում է, հայտարարեց նա, որ հանրապետությունից դուրս բերվող եւ ներմուծվող ապրանքներից պետական տուրքեր չեն գանձվում: Սակայն, ասաց նախարարը, Ռուսաստանը ծրագրում է մոտ ժամանակներս պետական տուրք մտցնել ապրանքների ներմուծման ու արտահանման վրա: Այդ դեպքում Ադրբեջանը ստիպված կլինի համանման քայլեր կատարել:

ՆՏ

Գործազուրկի կարգավիճակ կունենա 100 հազար մարդ

Ադրբեջանի զբաղվածության վարչության կանխատեսումների համաձայն, 1993 թ. հանրապետությունում գործազուրկի կարգավիճակ կստանա մոտ 100 հազար մարդ: Ինչպես հայտնեց զբաղվածության գլխավոր վարչության պետ Թոֆիկ Ղամբարովը, վարչության մասնագետների կանխատեսումների համաձայն, այս տարի աշխատանք չունեցող բնակչության թվակազմը կհասնի 620 հազարի: Նրանցից 315 հազարը զբաղվածության ծառայության հավանական հաճախորդներ են, մինչդեռ ծառայությունը կարող է աշխատանքով ապահովել միայն 40 հազար մարդու: 1992 թ. ավելի քան կես միլիոն գործազուրկներից զբաղվածության վարչությանն էր դիմել 59 հազար մարդ: 29 հազարը աշխատանքի տեղավորվեց եւ 16 հազարը ստացան գործազուրկի կարգավիճակ:

ՆՏ

Ռուսական սահմանապահները դժգոհ են կենսապայմաններից

Ներկայումս Լենքորանից (Ադրբեջան) Յուլիսային Օսիա փոխադրվող ռուսական սահմանապահ ջոկատի սպաները հայտարարել են, որ «զորամասում տիրող վիճակի համար» իրենց պատասխանատու չեն համարի, եթե մինչեւ մարտի 1-ը շրջանում սահմանապահ զորքերի կարգավիճակը չպարզվի: Երեքշաբթի օրը Վլադիկավկազում տարածված բաց նամակում, ի թիվս այլ պահանջների, ներկայացվում են զինծառայողների կենցաղային ու սոցիալական պայմանների բարելավման պահանջներ: Սահմանապահ սպաները պահանջում են իրենց ապահովել բնակարանով, ինչպես նաեւ փոխհատուցում տալ Ադրբեջանում թողած բնակարանների դիմաց: Նրանք պնդում են, որ վերականգնվեն սահմանապահ զորքերում ծառայող սպաների արտոնությունները, ինչպես նաեւ ջոկատը համալրվի նյութատեխնիկական միջոցներով եւ կայքով: Այսօր պահպան[illegible] է ջոկատի սպայակազմ[illegible] 40 տոկոսը:

ԻՖ

Նավթի հանույթը կհասնի 30-40 մլն տոննայի

Ադրբեջանի նավթի պետական ընկերության նախագահ Սաբիթ Բաղիրովը խոստովանել է, որ վերջին տարիներին հանրապետությունում նավթի արդյունահանումը նվազել է, սակայն հույս է հայտնել, որ 1994 թվականից նավթահանույթի ծավալները կաճեն: Երեքշաբթի օրը կայացած մամուլի ասուլիսում նա հայտնեց, որ 8-8,5 մլն տոննա սեփական պահանջ ունեցող հանրապետությունում տարեկան արդյունահանվում է մինչեւ 11 մլն տոննա նավթ, այդ թվում 9 միլիոնը՝ ծովում: Մասնագետների գնահատումների համաձայն, ծովում նավթի հեռանկարային պաշարները գնահատվում են շուրջ 1 մլրդ տոննա: Ս. Բաղիրովը հայտնեց, որ մինչեւ 2000 թվականը նավթի հանույթը [illegible] է տարեկան հասնել [illegible] մլն տոննայի:

ԱՊՀ

ՄԻՋԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԸ ՍԿՍՈՒՄ Է ԳՈՐԾԵԼ

ՀՀ Գերագույն խորհրդի մի խումբ պատգամավորներ փետրվարի 9-12 Ռուսաստանի Սանկտ-Պետերբուրգ քաղաքում մասնակցեցին ԱՊՀ երկրների միջխորհրդարանական համաժողովների ձեւավորման աշխատանքներին:

Մեր խնդրանքով այդ մասին մանրամասն տեղեկություններ հաղորդեց հայկական պատվիրակության կազմի մեջ ընդգրկված ՀՀ ԳԽ իրավական հարցերի հանձնաժողովի եւ ՀՌԱԿ խմբակցության անդամ Սամվել Մայիլյանը:

«ԱՊՀ երկրների միջխորհրդարանական համաժողովի աշխատանքային, տարբեր բնագավառների հարցերը շոշափող հանձնաժողովների ստեղծման որոշումն ընդունվել էր միջպետական այդ մարմնի անդամ պետությունների Գերագույն խորհուրդների նախագահների նախորդ երկու հանդիպումների ժամանակ:

Հանձնաժողովների քանակը, ըստ նախնական պայմանավորվածության, պետք է համապատասխաներ միջխորհրդարանական համաժողովի ստեղծման փաստաթղթի տակ ստորագրած հանրապետությունների թվին, ինչպես հայտնի է, դրանք վեցն են՝ Հայաստանը, Բելառուսը, Ռուսաստանը, Ղրղզստանը, Ղազախստանը եւ Տաջիկստանը:

Հարցին նման մոտեցման նպատակներից մեկն էլ այն է, որ յուրաքանչյուր պետություն պարտադիր պետք է ներկայացված լինի հանձնաժողովներից մեկի նախագահի, մյուսի՝ նախագահի տեղակալի եւ մեկ այլ ուրիշի քարտուղարի պաշտոններում՝ դրանք բաժանվեցին փոխադարձ համաձայնությամբ: Այսպես, էկոնոմիկայի եւ ֆինանսների հարցերի հանձնաժողովը գլխավորեց Հայաստանի խորհրդարանի պատվիրակը, պաշտպանության եւ անվտանգության հարցերի հանձնաժողովում մեզ բաժին հասավ նախագահի տեղակալի, իսկ բնապահպանության հարցերի հանձնաժողովում՝ քարտուղարի դիրքը:

Մյուս երեքն ընդգրկում էին իրավական, սոցիալական քաղաքականության եւ մարդու իրավունքների, մշակույթի, գիտության եւ կրթության բնագավառները:

Այս կառույցների հիմնական նպատակը համապատասխան օրինագծերի մշակումն է: Դրանք այնուհետեւ կներաշխատվեն ԱՊՀ անդամ յուրաքանչյուր պետության օրենսդիր բարձրագույն իշխանությունների: Հարկ եմ համարում ընդգծել, որ դրանք երբեք պարտադիր չեն վերածվելու: Պարզապես նման գործունեությունը ռուբլու գոտում գտնվող եւ կենսական նույն շահերը հետապնդող երկրների համար այսօր շատ է կարեւորվում՝ հարկ չի լինի նախապես ընդունված օրենքները համապատասխանեցնելու համար դրանք անընդհատ փոփոխել:

Բացի այդ, համոզված եմ, որ միջխորհրդարանական այս համաժողովին մասնակցությունը ցանկացած պարագայում մենք պետք է դրական համարենք. նախ Հայաստանի գերխնդիրները ներկայացնելու եւս մեկ ամբիոն ենք ստանում, երկրորդ, ըստ էության, մեծանում են մյուս երկրների քաղաքական գործիչների հետ անձնապես հաղորդակցվելու հնարավորությունները: Մի հանգամանք, որը շատ կարեւոր է միջպետական քաղաքական եւ տնտեսական շատ հարցերի լուծման առումով:

Անշուշտ, այդ ամենն առաջին հերթին կախված կլինի մեր ակտիվությունից, այդ աշխատանքներին մասնակցելու մակարդակից եւ շփվելու կարողություններից:

Եւ նման օրինակներ արդեն կան. մասնավորապես իմ առաջարկով իրավական հարցերի հանձնաժողովը պետք է քննարկի շրջափակումներն իրականացնող պետությունների հանդեպ պատժամիջոցներ կիրառելու հարցը:

Նման խնդիրներ, հավատացած եմ, դեռ շատ կլինեն եւ նաեւ այս միջոցներով դրանց վրա այլ երկրների հանրության ուշադրությունը հրավիրելու հնարավորությունը չպետք է կորցնել»:

ՅՈՎՍԵՓ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

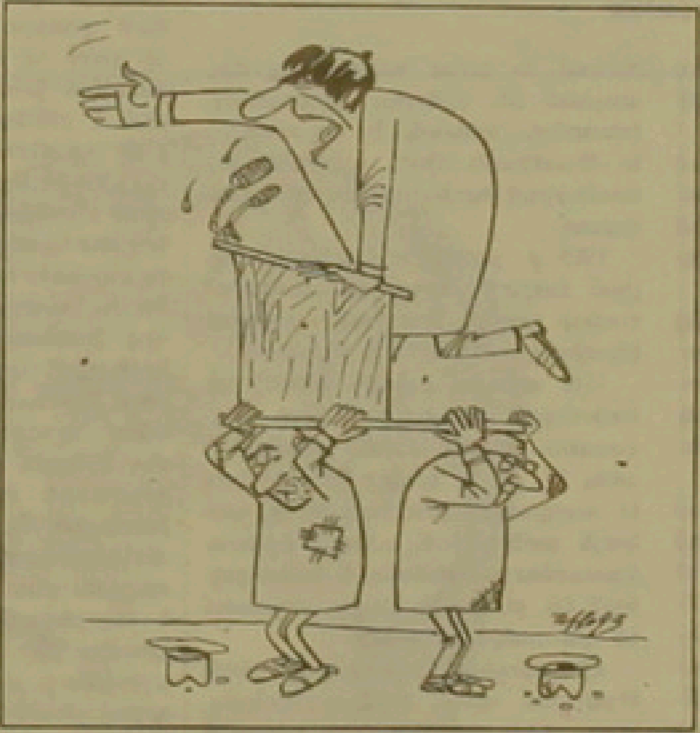

Եկեղեցի

Հաղորդագրություն

Ս.թ. փետրվարի 13-14-ը Մոսկվայում տեղի ունեցավ Նոր Նախիջեւանի եւ Ռուսաստանի Հայոց թեմի Թեմական խորհրդի հերթական ժողովը, Առաջնորդ Տեր Տիրան արքեպիսկոպոս Կյուրեղյանի նախագահությամբ: Ի գիտություն, հայտնում ենք Թեմական խորհրդի անդամների անունները. Տ. Տիրան արքեպիսկոպոս Կյուրեղյան՝ նախագահ, Եզնիկ վարդապետ Պետրոսյան՝ Հյուսիսային Կովկասի առաջնորդական փոխանորդ, Նաթան վրդ. Հովհաննիսյան՝ Ուկրաինայի առաջնորդական փոխանորդ, Սերովբե վրդ. Իսախանյան՝ Մոլդովայի հոգեւոր հովիվ, Եղիա աբեղա Ներսիսյան՝ Սանկտ Պետերբուրգ, ակադեմիկոս Աբել Աղանբեկյան՝ Մոսկվա, Արսյոմ Աղայանց՝ Սոչի, Ռոման Բալայան՝ Կիեւ, Սիմոն Գուլթանյան՝ Քիշնեւ, Դավիթ Դավրյան՝ Մոսկվա, Սերժ Ջիլավյան՝ Մոսկվա, Հաբեթ Սակիրյան՝ Մոսկվա, Արամայիս Միսարյան՝ Մոսկվա, Կառո Ուդումյան՝ ատենապետ, Մոսկվա, Արսյոմ Օվաննեսով՝ Արմավիր:

Ժողովը քննարկեց հետեւյալ հարցերը.

1. Հունվարի 20-23-ը Վեհափառ Հայրապետի Մոսկվա կատարած այցելության արդյունքների ամփոփում:
2. Մոսկվայում հայ-ռուս եկեղեցական, մշակութային, բարեգործական կենտրոնի հաստատման հարցը:
3. Թեմի պաշտոնաթերթ ունենալու հարցը:
4. Հյուսիսային Կովկասի եկեղեցական կյանքում հուզող եւ հրատապ հարցեր (զեկուցող՝ Հյուսիսային Կովկասի առաջնորդական փոխանորդ Եզնիկ վրդ. Պետրոսյանը):
5. Թեմի ֆինանսական-տնտեսական հարցը:
6. Քիշնեւի Ս. Աստվածածին եկեղեցու օծման հարցը:

Նիստի սկզբում ժողովականները ծանոթացան Հայաստանում հրատարակվող «Երկիր» օրաթերթում վերջերս հրապարակված (10 փետրվարի, 1993 թ., առաջին էջ) անհիմն եւ զրպարտիչ հայտարարությանը, Թեմական անդամ, ազգային բարերար եւ «Ս. Գր. Լուսավորիչ» շքանշանի ասպետ Սերժ Ջիլավյանի հասցեին: Ընդվզմամբ ծանոթանալով վերոհիշյալ հայտարարությանը, Թեմական խորհուրդը ցավ է հայտնում «Երկիր» օրաթերթի անզգույշ եւ ոչ հեռատես քայլի համար: Երբ մեր հայրենիքն ու ժողովուրդը գտնվում են ծանր ճգնաժամի մեջ, մեր բոլորի պարտականությունն է սեր եւ միություն քարոզել եւ ոչ թե անհիմն հայտարարություններով բաժանել եւ քայքայել:

Դիվան Նոր Նախիջեւանի եւ Ռուսաստանի Հայոց թեմի, Մոսկվա

Մայրաքաղաք

Երթուղային տաքսիներ. Անցումը 50 ռ.-ուց 80-ի կապված չէ վառելիքի գնի հետ

Մեր թերթի փետրվարի 10-ի համարում տպագրվել էր «Իսկ ինչո՞ւ 80 եւ ոչ 800 ռուբլի» վերնագրով մի հոդված, որտեղ հոդվածագիրը շոշափում էր երթուղային տաքսիների ուղեվարձի բարձրացման հարցը: Ինչպես գիտեք, ուղեվարձի նախկին 50 ռուբլին դարձել էր 80 ռուբլի:

Հրապարակումից հետո խմբագրությունը նամակ ստացավ երթուղային տաքսիների ձեռնարկության տնօրեն Ագաս Ղավալյանից, որում վերջինս խնդրում է հերքում տալ վերոհիշյալ հոդվածի համար, ելնելով այն հանգամանքից, որ ըստ նրա, հոդվածի հեղինակը իր չհիմնավորված նկատառումներով «խիստ դժգոհություն է առաջացրել քաղաքի բնակչության շրջանում ընդդեմ վարորդների, իսկ կոլեկտիվի շրջանում՝ ընդդեմ թերթի», եւ փաստերին առավել մոտիկից ծանոթանալու համար առաջարկում էր լինել ձեռնարկությունում:

Մեր հանդիպման ժամանակ ձեռնարկության տնօրենը հայտնեց, որ ուղեվարձի չափի բարձրացումը՝ անցումը 50 ռուբլուց 80-ի, կապ չունի վառելիքի թանկացման հետ, քանի որ ձեռնարկության կողմից կատարված հաշվարկների մեջ նախկին ամիսների նկատմամբ վառելիքի արժեքի բարձրացում չի նախատեսվել: Ձեռնարկությունը ուղեվարձը բարձրացնելով ձգտել է իր աշխատանքը դուրս բերել վնասաբերությունից:

Պրն. Ղավալյանը նշեց, որ 80 ռուբլու անցնելն ունի մի շարք հիմնական պատճառներ. բացի այն, որ դրա վրա անմիջականորեն, ինչպես եւ շատ այլ հիմնարկ-ձեռնարկությունների աշխատանքի վրա, ազդել է էլեկտրաէներգիայի, ջրի եւ մյուս այլ անհրաժեշտ գործոնների գների բարձրացումը, գոյություն ունեն նաեւ զուտ ձեռնարկության աշխատանքների հետ անմիջականորեն առնչվող պատճառներ: Թանկացել են պահեստամասերը, ավտոդողերը, ակումուլյատորային մարտկոցները, ինչպես նաեւ չափազանց բարձրացել են մեքենաների եւ ագրեգատային հիմնական նորոգման արժեքները: Համեմատության համար ձեռնարկության տնօրենը նշեց մի քանի հիմնական պահեստամասերի գների փոփոխությունները. եթե նախկինում ավտոդողերը ձեռք էին բերվում 6500 ռուբլով, այսօր դրանք «ճարվում են» 11500-ով: Ակումուլյատորային մարտկոցները նախկին 3400 ռուբլու փոխարեն այժմ ձեռք են բերվում մոտ 11 հազարով: Բացի այդ ամենը, ուղեվարձի գնի բարձրացման վրա ազդել է նաեւ 65 տոկոսով աշխատավարձերը բարձրացնելու մասին որոշումը:

Պրն. Ղավալյանը շեշտեց, որ երթուղային տաքսիների այսօրվա վիճակը աշխատանքային ոչ մի կապ չունի վառելիքի հետ, քանի որ իրենք առայժմ բավականաչափ վառելիք ունեն: Բայցեւ այնպես այսօրվա դրությամբ ձեռնարկությունն աշխատում է կես հզորությամբ: Նոր մեքենաներ ձեռք բերելու հնարավորություն ԵՏԶ-ն չունի, որովհետեւ դրանց գները չափազանց բարձր են: Եղած մեքենաների մեծ մասը անգործության է մատնված շարժիչների եւ ակումուլյատորային մարտկոցների անսարքության պատճառով: Երեւանի մարդատար մեքենաների վերանորոգման գործարանն այժմ էլեկտրաէներգիայի հետ կապված չի աշխատում, եւ շարժիչները թեկուզ թանկ գնով վերանորոգելու հնարավորություն չկա, իսկ ակումուլյատորային մարտկոցները շատ դժվար են ճարվում: Այսուհանդերձ, երթուղային տաքսիների ձեռնարկությունն իր հնարավորության սահմաններում իրականացնում է ուղեւորների տեղափոխումը, 80 ռուբլով (նշենք, որ փետրվարի 17-ին, ըստ պրն. Ղավալյանից ստացված տեղեկությունների, աշխատանքի են դուրս եկել 135 երթուղային տաքսիներ):

Մեր այն հարցին, թե ինչքա՞ն ժամանակ կպահպանվի ուղեվարձի 80 ռուբլի արժեքը, ձեռնարկության տնօրենը դժվարացավ պատասխանել, ասելով, թե ամեն ինչ խիստ անորոշ է եւ ուղեվարձի թանկանալ չթանկանալը կախված է ձեռք բերվող նյութերից ու ռեսուրսներից:

Այնպես որ, հանգիստ կարող ենք ասել, որ 80 ռ. վերջնական սահմանագիծ չէ եւ չարյաց փոքրագույնն է:

ԳԱԳԻԿ ՆԱՀԱՊԵՏՅԱՆ

ԻՆԿՈ

«Ինկո» բաժնետիրական բանկի Հայաստանի մասնաճյուղը կատարում է դրամական փոխանցումներ Ուկրաինայից Հայաստան:
Գործառնությունները իրականացվում են 2-3 բանկային օրում:
«Ինկո» բաժնետիրական բանկի Հայաստանի մասնաճյուղի հասցեն է՝
Երեւան-10, Վաճառականի արխայի (նախկին Ամիրյան փողոց) 2/8 (1-ին հարկ),
հեռախոս 56-07-51, 56-37-25:

PUBLISET

Բուժում առանց դեղամիջոցների

Էքստրասենս Ա. Ա. Պետրոսյանը բուժում է կակազող, էնուրեզով (գիշերամիզություն), տերիոդիկ (էրեւանյան) հիվանդությամբ տառապող երեխաների:
Հասցեն՝ Երեւան, Երկաթգծի կլինիկական հիվանդանոց, 5-րդ հարկ, 518 սենյակ:
Ընդունելությունն ամեն օր (բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից)
ժամը 11:00-13:00
Հեռախոս՝ 45-60-34

Հայտարարություն

«Արցախ-Հայաստան» հասարակական քաղաքական կազմակերպությունը եւ Հայաստանի մտավորականների Միությունը ս/թ փետրվարի 20-ին, ժամը 14-ին Ազատության հրապարակում հրավիրում են հանրահավաք նվիրված Լեռնային Ղարաբաղի հիմնահարցին:

Հանրահավաքում Լեռնային Ղարաբաղի հիմնահարցի վերաբերյալ իրենց տեսակետները կարտահայտեն հանրապետության կուսակցությունների, հասարակական-քաղաքական կազմակերպությունների ներկայացուցիչները:

«Արցախ-Հայաստան»-ի վարչություն
Հայաստանի մտավորականների միություն

Ուշադրություն

«Աստարեզ» միավորումը մատչելի գներով առաջարկում է մոմեր, զովացուցիչներ, բանվորական արտահագուստներ, բանվորական ձեռնոցներ, բաճկոններ եւ այլ ապրանքներ:

Տեղեկությունների համար զանգահարել 52-57-44 հեռախոսահամարներով կամ դիմել Երեւան 23, Արշակունյաց պողոտա 2, 4-րդ հարկ հասցեով:

Տնտեսություն

Հայաստանի մակրոտնտեսական ցուցանիշներ

Հայաստանի տնտեսության զարգացումն իրենից ներկայացնում է խնդրահարույց մի իրավիճակ, որտեղ շատ կարեւոր է ի հայտ բերել այն նախադրյալները, որոնք կարող են այս կամ այն չափով ցույց տալ այժմ քննարկվող ռեֆորմների իրական հիմքեր:

Ստորեւ մեր կողմից բերված ցուցանիշները հիմնականում փորձագիտական են, քանի որ բացակայում է նման տիպի վիճակագրությունը:

Կանխատեսող ինդիկատորներ

1. Ձեռնարկությունների եկամտաբերությունն ընդհանուր հանրապետական մակարդակով անկում է ապրել:
2. Ձեռնարկությունների որոշ մասը սնանկացման ճանապարհին է: Հատկապես շատ մեծ է վտանգը մասնավոր սեկտորի արտադրական ձեռնարկություններում: Ինչ վերաբերում է պետական ձեռնարկություններին, ապա նրանց ավելի քան 10 տոկոսը աշխատում է վնասով:
3. Արդյունաբերության մեջ աշխատողների թվաքանակը նվազել է 1 տոկոսով:
4. Խիստ կրճատվել են (եթե չասենք հասցվել են զրոյական մակարդակի) ընտանեկան պատվերներն արտադրական ոլորտում:
5. Գների աճի ինդեքսը վերջին 2 ամսում կազմել է մոտ 6 տոկոս, որը նախորդ ամսվանից 5 տոկոսով ավելի է:
6. Նախորդ 2 ամսում արժեզրկումը կազմել է 70 տոկոսից ավելի:

Ընթացիկ ինդիկատորներ

1. Գործազրկությունը մեր գնահատումներով ընդգրկում է աշխատունակ բնակչության ավելի քան 20 տոկոսը:
2. Բնակչության մեկ շնչին ընկնող համախառն ազգային եկամուտը կազմում է մոտ 120-150 ամերիկյան դոլար:
3. Անցած ամսվա համեմատ մեծածախ գների ինդեքսը աճել է ավելի քան 2-2,5 անգամ:
4. Մեր հաշվարկներով, բանկային դիսկոնտային տոկոսադրույքի միջինը կազմել է տարեկան 100 տոկոս:
5. Վերջին 2 ամսում բեռնափոխադրումների ընդհանուր ծավալը աճել է մոտ 10 տոկոսով (չհաշված գազի առաքումները), ինչը կազմում է անցած տարվա ցուցանիշի ընդամենը 4 տոկոսը:

Հետեւանքային ինդիկատորներ

1. Նախորդ ամսվա հետ համեմատ բնակչության եկամուտների աճը կազմել է 35 տոկոս:
2. Մանրածախ առեւտրի շրջանառությունը կազմել է մոտ 2,2 մլրդ. ռուբլի, որը 3,5 տոկոսով բարձր է անցյալ տարվա միջինից:
3. Վարկային տոկոսադրույքի միջինը կազմել է տարեկան 120 տոկոս:

Վերը բերված ցուցանիշները մեզ թույլ են տալիս ասելու, որ

1. դեկտեմբեր ամսվա հարաբերական աճը հունվարին փոխարինվեց անկմամբ, որը վկայում է տնտեսության խիստ անկայունության մասին,
2. չկա որեւէ նախադրյալ, որը հիմք հանդիսանար փետրվար-մարտ ամիսներին հնարավոր որոշակի բարելավում եւ կայունացում ենթադրելու համար,
3. Նույնիսկ արմատական փոփոխությունների դեպքում տնտեսության անկման ամենախոր շրջանը հունվար-փետրվար ամիսներն են լինելու:

ՆՏ լրատվական-վերլուծական կենտրոնի փորձագետ ՅԱԿՈԲ ՉԱԼՈՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

Ջ. ՔԵՆԵԴԻՆ ԿՈՉ Է ԱՆՈՒՄ ՇՐՋԱՓԱԿՄԱՆ ՎԵՐԱՑՄԱՆ

Այս վերնագրի տակ Մ. Նահանգների հայտնի օրաթերթերից «Բոստոն Գլոբ»-ը իր փետրվարի 15-ի համարում տպագրել է Մոնիկա Յանգի ընդարձակ ռեպորտաժը, որից ներկայացնում ենք հատվածներ:

[illegible]

Երեկ Լոգանի օդանավակայանում շուրջ 50 ամերիկացիներ ողջունեցին ներկայացուցիչների պալատի անդամ Ջոզեֆ Քենեդի 2-րդին, Հայաստան կատարած նորօրյա այցից վերադառնալիս:

Հայաստանը, որը սահմանային վեճ ունի Ադրբեջանի հետ, հանձնված է խստաշունչ ձմեռվա գրին, վառելանյութի եւ սննդեղենի շրջափակման հետեւանքով: Ջեռուցումները փակ են, գործազրկությունը տիրապետող է եւ կյանքին սպառնացող հիվանդությունները տարածված են ազգաբնակչության մեջ:

Հայաստանի տառապանքները «ողբերգական են, նույնիսկ ավելի եւս վատթար, քանի որ դրանք մարդու կողմից են պատճառվում», ասաց Քենեդին: Թեեւ տարբեր երկրներ օգնություն են առաքում, սակայն այն մարդկանց չի հասնում փակ սահմանների պատճառով, շարունակեց նա:

Քենեդին ասաց, թե Թուրքիայի նախագահ Օզալը, որին ինքը հանդիպել էր անցյալ շաբաթ, համաձայնվել է մարդասիրական օգնություն բաց թողնել դեպի Հայաստան: «Մենք պետք է ստուգենք այդ համաձայնությունը, ասաց Քենեդին, պետք է մի օգնություն կազմակերպենք Թուրքիայով եւ տեսնենք, թե նրանց խոսքը վստահելի՞ է, թե ոչ»:

Քենեդին ավելացրեց, թե տառապանքներին վերջ տալու համար անհրաժեշտ է վերացնել շրջափակումները եւ թույլ տալ, որ ցորեն ու վառելանյութ մտնի երկիր, ինչպես նաեւ լուծում գտնել Լեռնային Ղարաբաղի հարցը: «ՄԱԿ-ի ունեցած կշիռը պետք է նետել հակամարտության լուծման մեջ», ասաց նա: «Հայերն առայժմ լուծում են պահանջում: Եթե նրանք պարզապես վառելանյութով ապահովվեն, դարձյալ ինքնաբավ կդառնան»: Նա հայտարարեց, թե Հայաստանի կացությունը չի կարելի համեմատել Սոմալիի հետ, որն արտաքին զանգվածային օգնություն է պահանջում:

Քենեդին իր հետ էր բերել առողջական ծանր խնդիրներ ունեցող 4 հայ երեխաների, որոնք Նյու Յորք պետք է տարվեն վիրահատության եւ բուժման համար: Նա՛ ասաց, որ շուրջ 120 երեխաներ վիզա են ստացել Մ. Նահանգներում բուժվելու համար: Նա իր հետ Երեւան էր տարել 300 ֆունտ դեղորայք եւ դեղագործական ապրանքներ:

Մեկուսացած Հայաստանում սննդեղենը սպառվելու վրա է

Նույն թերթի նույն համարում Ջ. Քենեդիի հետ Երեւան այցելած լրագրողներից Ֆրեդ Կառլյանը վերոհիշյալ վերնագրով հրապարակել է մի ակնարկ, որի հիմնական մասերը ստորեւ:

Մոտավորապես մի շաբաթում, ինչպես պնդում են Երեւանում ծառայող ամերիկյան նպաստամատույցի ներկայացուցիչները, Հայաստանում ցորենի պաշարները կսպառվեն եւ հավանաբար արդեն իսկ քաղցած նրա բնակչության մեծ մասը կմատնվի սովի:

Ցորենը սննդի գրեթե միակ տեսակն է այստեղ այս օրերին, եւ պաշարներն արագորեն սպառվում են եւ հավանաբար նոր պաշարներ չհասնեն մինչ մարտի սկիզբը:

Ամերիկյան նպաստամատույցի ներկայացուցիչներն ասում են, թե Արեւմուտքից ցորենի առաքումները, որոնք ուղարկվում են հարեւան Թուրքիայի վրայով, «կաթիլ առ կաթիլ են մտնում» ներս, իսկ անցյալ շաբաթ Թուրքիայից ոչինչ չի հասել:

Երբ պաշարները սպառվեն, արդեն իսկ լուրջ տագնապը ավելի եւս պիտի ծանրանա շրջափակման ներկա պայմաններում: 1,4 միլիոն բնակչություն ունեցող մայրաքաղաքում չկա ջեռուցում, տաք ջուր կամ էլեկտրականություն, բացի երբեմն օրական մեկ-երկու ժամից:

Դպրոցները փակ են, քանի որ դաս պատրաստելու համար շատ է ցուրտ: Տեղական որբանոցներից մեկում 5 տարեկան երեխաների մի խումբ պոզել էր փայտի վառարանի առաջ եւ տաքանալ փորձելուց բացի ոչինչ չի կարողանում անել: Նրանց սառը ձեռքսեղմումները բացահայտում են, որ նրանց ճիգն ամենեւին էլ հաջող չէ:

Աղբի հավաքումը տառացիորեն կանգ է առել: Շտապ օգնության ծառայությունը կանգ է առել: Համենայնդեպս, հեռախոսային ծառայության գրեթե ամբողջական անդամալուծության պայմաններում անկարելի է դարձել կանչերի ընդունումը:

Մայրաքաղաքի մեկուսացած ծայրամասերից մեկում, որի բնակիչները հեգնանքով այն կոչում են «Բանգլադեշ», կոյուղու խողովակները սառել ու պայթել են:

14 հարկանի շենքերի բլոկներից մեկում ընդամենը 1 գործող զուգարան կա: Եւ այն կինը, որի բնակարանում է գտնվում այն, իր հարեւաններից 6 ռուբլի է գանձում դրանից օգտվելու համար:

Ամերիկյան առողջապահության ներկայացուցիչները, որոնք գործում են այստեղ, տեղեկացնում են, որ բնակչության երկու երրորդը ամենաքիչը 5 կիլո քաշ է կորցրել անցնող 6 ամիսների ընթացքում: Դիահերձարաններից ստացված տվյալները ցույց են տալիս, որ տարեցների մահացության տոկոսը անցյալ ձմեռվա համեմատությամբ ավելացել է 30 տոկոսով, եւ նրանց մարմնում յուղի շերտը բարակել է:

Ներկայացուցիչ Ջ. Քենեդին այցելեց ծերանոցներից մեկը, որտեղ բոլոր տարեցները վերարկուով կամ ծածկոցներով էին: Տնօրենը՝ Վլադիմիր Պետրոսյանը, ասաց. «Նույնիսկ մի ամիս առաջ միս, միրգ, բանջարեղեն ունեինք: Այժմ գրեթե ոչինչ չունենք: Եւ հացը, որ մենք ստանում ենք, վատ որակի է: Մարդիկ չեն կարողանում մարսել այն»:

Նույն օրը ամերիկյան կառավարության կողմից ֆինանսավորվող նպաստամատույց ծառայության՝ Volonteers in Overseas Cooperative Assisrance-ի ներկայացուցիչ Դեյվիդ Հիմսբերգենը հստակեցրեց այս մասին:

Եվրոպական համայնքը նույնպես ցորեն է ուղարկում Հայաստան Թուրքիայի վրայով: Իսկ «թուրքերը եվրոպական համայնքի ցորենը փոխարինում են իրենց սեփական ցորենով, որը պարզապես աղբ է», ասաց Ջ. Քենեդին: «Միայն կճեպն են ստանում եւ ոչ թե կորիզը կամ կուտը: Հետեւաբար լավ հաց չեն կարող ստանալ»: «Բոլոր պարագաներում, ավելացրեց նա, ինչ որակի էլ լինի, ցորենը կաթիլ առ կաթիլ են ստանում Թուրքիայից»:

Նոյեմբերին Թուրքիան պայմանագիր էր ստորագրել Հայաստան ուղարկելու օրական 1000 տոննա ցորեն, որ պահանջվող նվազագույն քանակն է Հայաստանի ազգաբնակչությանը կտրոնով օրապահիկ ապահովելու համար:

Համենայնդեպս, Մ. Նահանգների կառավարության գյուղատնտեսության մասնագետներից Ֆրեդ Զոլդը հավաստում է, թե մեկ երրորդն է հասել խոստացված ցորենից: Իսկ Հիմսբերգենը հաստատեց, թե անցյալ շաբաթ Թուրքիայից ոչ մի ցորեն էլ չի հասել:

Ամերիկյան կառավարությունն անցյալ աշնանից ի վեր Հայաստանին է նվիրաբերել 166 հազար տոննա ցորեն, որից ընդամենը 66 տոննան է հասել: Սպասվածը նպաստել է ճգնաժամային պահերի թեթեւացմանը:

Սակայն դրանք սպառվելու են փետրվարի 20-ին, մինչդեռ ամերիկյան հաջորդ առաքումը մարտի սկզբներից առաջ տեղ չի հասնի: Հետեւաբար 10 օր Հայաստանը կարող է առանց հացի մնալ:

Թուրքիան Ադրբեջանի ամուր դաշնակիցն է, մասամբ այն պատճառով, որ երկու երկրներն էլ մուսուլման են, մինչդեռ Հայաստանը՝ քրիստոնյա, մասամբ էլ Հայաստանի եւ Թուրքիայի միջեւ դարավոր թշնամության հոսեցրած արյան պատճառով:

1915 թ. թուրքերի* կողմից 1,5 միլիոն հայերի ջարդը Հայաստանում շատերի կողմից հիշվում է այնպես, ինչպես կարծես երեկ է պատահել:

Այս ամսվա սկիզբը Թուրքիայի նախագահ Թուրգութ Օզալը Հարվարդում կոնգրեսական Քենեդիին ասել էր, թե իր երկիրը թույլատրելու էր մարդասիրական առաքումը, սակայն ամերիկյան եւ հայ պաշտոնյաները Երեւանում հստակեցնում են, թե իրենք դեռեւս սպասում են գործնական քայլերի:

Հիմսբերգենը հայտարարեց. «Եթե Թուրքիան սկսեր համագործակցել, ապա կխուսափեինք մեծագույն տագնապից»:

Համենայնդեպս, Քենեդին, որ միշտ ձգտել է կանգնել Հայաստանին եւ քննադատական մոտեցում ունի թուրքական անգործունեության նկատմամբ, «Բոստոն Գլոբ» թերթին հայտնեց, թե ինքը հույս չունի որեւէ անմիջական կարգավորման:

Մամուլի ասուլիսի ընթացքում նա հայտարարեց. «Հայաստանը մեռնում է: Նա դարձյալ կկանգնի իր ոտքերի վրա միայն Ադրբեջանի հետ իր պատերազմին քաղաքական լուծում գտնելու միջոցով»: ■

ԼՂՀ

Լիազորությունների պայքար Լեռնային Ղարաբաղում

Ինչպես հայտնի է, փետրվարի 14-ին ավարտվել է ԼՂՀ Պաշտպանության պետական կոմիտեի լիազորությունների ժամկետը: Դրանից մի քանի օր առաջ, փետրվարի 10-ին ԼՂՀ Գերագույն խորհուրդը փակ նիստ է գումարել, որի ընթացքում, առանց ՊՊԿ-ի եւ ռազմական կառույցների ներկայացուցիչների մասնակցության, որոշվել է ռազմական դրության ժամկետը երկարաձգել եւս 3 ամսով: Ինչպես Ստեփանակերտից հաղորդում է մեր թղթակից Վահրամ Աղաջանյանը, փետրվարի 12-ին ԼՂՀ Պաշտպանության պետական կոմիտեի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը բաց նամակ է հղել ԼՂՀ Գերագույն խորհրդի նախագահությանը, որտեղ մասնավորապես ասվում է. «Ռազմական դրության նոր ժամկետը ոչ մի կերպ չի կարող նպաստել ռազմական դրության կանոնակարգի, ոչ մի լուրջ եւ երկարաժամկետ միջոցառման իրականացմանը, քայքայում է ինքնապաշտպանության ուժերի շարքերում ծառայության մոբիլիզացումը: Ռազմական դրության ժամկետի այդպիսի կարճատեւ երկարաձգումը դավազրգում է զորակոչման ենթակա անձանց եւ նրանց տանում բոլոր ձեւերով դրանից խուսափելու ու սպառողական դիրք գրավելուն: Հատկապես պետք է ընդգծել այն պարագան, որ նման որոշումը թյուրիմացության մեջ է գցում ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարին եւ Անվտանգության խորհրդին, միջազգային մյուս կազմակերպություններին եւ հանրապետության բնակչությանը: Ստեղծվում է Ադրբեջանի հանրապետության կողմից իր ռազմական գործողությունները դադարեցնելու ենթադրյալ տպավորություն: Իսկ Ադրբեջանի բարձրաստիճան ղեկավարների բազմիցս արած հայտարարությունները, մոբիլիզացումը եւ ռազմաճակատի բոլոր տեղամասերում մարտական գործողությունների ակտիվացումը հաստատում են պատերազմը շարունակելու հաստատ գիծը, որի նպատակը ԼՂՀ ամբողջ տարածքի բռնի զավթումն է:

Ինչ վերաբերում է ԼՂՀ Գերագույն խորհրդի հրամանագրին, որով հիշեցվում է ԼՂՀ Պաշտպանության պետական կոմիտեի գործունեության ժամկետի մասին, ապա այդպիսի ժամկետ չի հաստատվել: Ռազմական դրության կարգավիճակի ժամկետը, որը կոչված է իրականացնել Պաշտպանության պետական կոմիտեն, երկարաձգված է, եւ այդ մասին տեղեկությունը կարող է քննարկվել միայն նշված ժամկետը լրանալուց հետո:

Այսպիսով, 6 ամսվա ընթացքում փաստորեն ոչ մի հետաքրքրություն չցուցաբերելով ռազմական դրության կանոնակարգի իրականացման հարցերի նկատմամբ, չփորձելով Պաշտպանության պետական կոմիտեին որեւէ աջակցություն ցույց տալ նրա առջեւ կանգնած խնդիրների լուծման գործում, Գերագույն խորհրդի նախագահությունն ընտրել է նրա վրա այսպես կոչված «ներգործելու» անընդունելի ձեւը:

Տարակուսանք է հարուցում նաեւ այն հանգամանքը, որ ռազմական դրության հարցը քննարկվում է առանց Պաշտպանության պետական կոմիտեի եւ ինքնապաշտպանության ուժերի ներկայացուցիչների մասնակցության: Եթե ԼՂՀ Գերագույն խորհուրդը դա հնարավոր է համարում, ապա առաջարկում եմ, որ վերջինս իր վրա վերցնի ռազմական դրության կանոնակարգի իրականացման գործունեությունը՝ այստեղից բխող ողջ պատասխանատվությամբ»:

Միաժամանակ «Սնարք» գործակալությունը հայտնում է, թե Լեռնային Ղարաբաղի մի շարք բնակավայրերում ստորագրություններ են հավաքվում ռազմական դրությունը մինչեւ պատերազմի ավարտը երկարաձգելու օգտին:

Ա. Ք.

[illegible]

Դուշանբեի մերձակայքում հայտնաբերվել է ռուս սպայի դիակը

Փետրվարի 16-ին Դուշանբեի մերձակայքում գտնվող Ռոհաթի ավանի մոտ Տաջիկստանի կառավարական ուժերի պահակախումբը հայտնաբերել է ռուսաստանցի սպայի դիակը: Այդ մասին հայտնի դարձավ 201 ռուսաստանյան դիվիզիայի հրամանատար Մուխրիդդին Աշուրովի մոտ նույն օրը տեղի ունեցած խորհրդակցության ժամանակ: Սպանվածը այդ ավանում տեղակայված Ռուսաստանի հակաօդային պաշտպանության զորամասի մայոր, ազգությամբ ուկրաինացի Յարոսլավ Մոսյան է: Փորձագետները բացահայտել են, որ զինվորականը մահացել է դանակի հարվածներից ստացած վերքերից: Ըստ վարկածի, դա քաղաքական սպանություն չէ, այլ քրեական, քանի որ Ռոհաթի ավանում գտնվում է ալյուրի գործարան, ուր հիմնականում աշխատում են կալանավորները: Այն շենքից, որի մոտակայքում հայտնաբերել են մայորի դիակը, գողացել են տեսամագնիտոֆոնը եւ անձնական իրերը: Հետաքննությունը իրականացնում է հանրապետության, ինչպես նաեւ ռազմական դատախազությունը: Մոտավորապես նույն վայրում 1992 թ. դեկտեմբերին ընդդիմության զրոհայինները պատանդ են վերցրել հակաօդային զորամասի 3 զինծառայողի: Որոշ ժամանակ անց նրանց խեղդված դիակները հայտնաբերվել են Դուշանբեից ոչ հեռու Կոֆարնիխոնի շրջանում:

Ծովախորշում մարդասպան խեցգետին

Այս տարի գարնանը Կրասնոդարի երկրամասի Տեմրյուկի շրջանում նախատեսվում է իրականացնել տարօրինակ էակի որսը, որն ապրում է Ախտանիզովի ծովախորշում: Անցյալ տարի հսկայական խեցգետնին նմանվող էակը նավակից քաշ տվեց ձկնորսներից մեկին: Կան այդ սարսափելի պատահարի բազմաթիվ ականատեսներ: Այդ դեպքի մասին տեղեկություն են հաղորդել Կրասնոդարի երկրամասի մի շարք թերթեր:

Ազգ
«Ազգ» թերթի համակարգչային ծառայությունը կատարում է Apple® Macintosh®
Համակարգիչների տեխնիկական ռակլյալ սպասարկում եւ ուսուցում, գովազդների, խորհրդանիշերի, ֆիրմային նշանների, հրավիրատոմսերի, տարբեր տեսակի ազդագրերի եւ ընդհանրապես համակարգչային ձեւավորման ոլորտներ, գունավոր նկարների եւ ձեւավորումների գրանցապահմանում ժապավենի վրա 1200 եւ 2400 dpi խտությամբ: Դիմելով մեզ, դուք կարող եք ձեռք բերել հայերենի ավտոմատ տողադարձիչ:
Դրանք կկատարվեն ձեր երեւակայածից բարձր մակարդակով:
Հասցեն. Երեւան, Հանրապետության 47, «Ազգ» թերթ, ☎ 58-18-41, 56-28-63

Սկիզբը էջ 1

Խոսելով կառավարության նպատակների մասին, վարչապետը նշեց, թե իրենք չեն շտապում ներկայացնել իրենց ծրագրությունները եւ հանդես կգան մանրամասն, հիմնավորված ծրագրով: Իսկ կառավարության տնտեսական քաղաքականությունը կխարսխվի հետեւյալ սկզբունքների վրա: Բարեփոխումների ծրագրում հիմնականը կլինի շուկայի պայմաններում պետական հստակ տնտեսական համակարգի ձեւավորում (խոշոր պետական ձեռնարկությունների պետական հովանավորության սահմանում, ֆինանսական միջոցների, այդ թվում վարկերի տրամադրումը, տրանսպորտային համակարգի վերականգնումը):

Լուրջ փոփոխություններ կարվեն սեփականաշնորհման օրենքի մեջ, աշխատանքներ կտարվեն ֆինանսական ու բանկային ոլորտում կարգուկանոն հաստատելու ուղղությամբ: Շուտով կիրառվելի սոցիալական ծրագիրը, ինչպես նաեւ հրատապ միջոցառումների պլան՝ բնակչության առանձին շերտերի դրության բարելավման ուղղությամբ:

Սոցիալ-տնտեսական քաղաքականությունը կենթարկվի ավելի խոր կառուցվածքային փոփոխության, նկատի ունենալով պատերազմական իրավիճակի հնարավոր խորացումը: Էական տեղ կհատկացվի արտաքին տնտեսական կապերի զարգացմանը: Վարչապետը նաեւ նշեց, թե անգամ գազամուղի պայթեցումից հետո (հունվարի 23-ից) շարունակեցին աշխատել արտադրական ձեռնարկությունները եւ այդ քաղաքականությունը պետք է շարունակվի:

Պրն. Բագրատյանը հայտարարեց, թե 10 օրվա ընթացքում մշակել է հսկայական վարկային էմիսիայի ծրագիր: Երկու օր առաջ Վաշինգտոնում ստորագրվել է առաջին վարկը, որը Հայաստանը ներկայացրել էր Համաշխարհային բանկ՝ 13 մլն. դոլլար 7,43 տոկոսով եւ 17 տարի ժամկետով, վճարումները կսկսվեն 4-րդ տարվանից: Այդ վարկը հիմնականում ուղղված կլինի պետական կառույցների ամրապնդմանը:

2 մլն դոլլար եւս պետք է ստանանք Լոնդոնում գտնվող Եվրոպական վերականգնման եւ զարգացման բանկից: Եվրահամայնքը արձագանքել է Հայաստանի խնդրանքին եւ շուտով Բրյուսել կմեկնի հանրապետության պատվիրակությունը, մինչեւ 30 մլն էկյուի պարենային վարկ ստանալու համար: Օրերս Երեւան են ժամանել նաեւ Համաշխարհային բանկի ներկայացուցիչները՝ աղետի գոտու վերականգնման աշխատանքների համար վարկ տրամադրելու պայմանագրի ուսումնասիրման նպատակով: Ամենաուշը այն կսկսի գործել 1993 թվականի սեպտեմբերից, իսկ ծավալների մասին առայժմ ոչինչ չասվեց:

Վարչապետի խոսքերով, կան նաեւ այլ լուրջ ինվեստիցիոն հաջողություններ: Հատկապես ամերիկյան OPIC ընկերությանը շուրջ 5 ձեռնարկության նման ծրագրեր են ներկայացրել, այդ թվում «Տրանզիստոր», «Մարս» եւ ուրիշներ: Ի դեպ, «Տրանզիստոր»-ը ստացել է 10 մլն դոլլարի ինվեստիցիա: «Մեր գլխավոր խնդիրը պետք է լինի մեր ժողովրդին աշխատելու հնարավորության ապահովումը», ասաց վարչապետը:

Պրն. Բագրատյանը հայտարարեց նաեւ, որ մինչեւ մարտ ամսվա կեսերը խորհրդարանին կներկայացվի այս տարվա սոցիալ-տնտեսական ծրագիրը, նախորդի համեմատությամբ էական տարբերություններով: Վարչապետը նշեց, որ միայն գործով կարելի է ձեռք բերել վստահություն եւ այդ առումով միասնականությունը, պրոֆեսիոնալիզմը կդառնան նոր կաբինետի գլխավոր հատկանիշները:

Հայաստանը պատրաստ չէ սեփական դրամ ունենալ

Այսպես հայտարարեց վարչապետը, պատասխանելով «Նեզավիսիմայա գազետա» թերթի թղթակցի հարցին, մեջբերելով տեխնիկական եւ կազմակերպական գործոնների դերը:

Ըստ վարչապետի, ռուբլու գոտում գտնվելը շահարկվում է երբեմն Ռուսաստանի, իսկ երբեմն էլ Հայաստանի կողմից: Միջպետական հաշվարկներում Ռուսաստանից ստացվող կանխիկ դրամի ամբողջ քանակությունը Հայաստանի համար գրանցվում է որպես պասիվ:

Եւ այդ առումով կարող է գնալ փոխադարձ շահարկումների շղթա, երբ երկու պետություններն էլ հետեւեն 1992 թվականի սեպտեմբերին ստորագրված պայմանագրերին ու մեխանիզմներն անցկացնեն մինչեւ վերջ:

Նկատի ունենալով տնտեսական եւ քաղաքական շահերի սուր համադրությունը, վարչապետի կարծիքով պետք է առայժմ պայքարել, որպեսզի ռուբլու գոտում լինի մինչեւ վե[illegible]ացված, չշահարկվող մե[illegible] համակարգ: Այդ ա[illegible] երբ Ռուսաստանը հայտարարի, որ ռուբլին կմնա փոխարժելի վալյուտա, Հայաստանը դեռեւս կդժվարանա:

Բագրատյանի [illegible] Չեռնոմիրդինի հետ

«[illegible]» անունից վարչապետին ուղղեց հետեւյալ հարցը.

– Վերջերս ձեզ շատ են համեմատում Ռուսաստանի նախկին վարչապետ Եգոր Գայդարի հետ: Այդ կապակցությամբ, որքան ինձ հայտնի է, Ռուսաստանի նոր վարչապետ Չեռնոմիրդինը վերջերս Հայաստանի ղեկավարության հետ հանդիպման ժամանակ բացասական վերաբերմունք է ցույց տվել ձեր ոչ արտադրական անցյալին: Արդյոք Ձեր Գայդարի հետ համեմատվելը եւ Չեռնոմիրդինի նման վերաբերմունք կարո՞ղ են ազդեցություն ունենալ հայ-ռուսական հարաբերությունների վրա եւ որքանով եք այդ փաստը համարում լուրջ:

– Դա համարում եմ բացարձակապես անլուրջ: Վարչապետ Չեռնոմիրդինին ես անձամբ ճանաչում եմ վաղուց: Ինչ վերաբերում է Գայդարին, մեր միջեւ եղել են ընկերական հարաբերություններ, պարզապես խոսք հետ սովորել ենք: Նա կարգին անձնավորություն էր, որը եկավ իր ժամանակին եւ կատարեց իր գործը: Չպետք է ամեն տեղ գտնել հակադրություններ: Վիկտոր Ստեփանովիչ Չեռնոմիրդինին ոչ միայն ես եմ ճանաչում, այլ վաղուց նրան ճանաչել եւ նրա հետ աշխատել է իմ հայրը: Որպեսզի այդ կասկածները չլինեն, ասեմ, որ Չեռնոմիրդինը մի քանի օր առաջ ստորագրեց 2 միլիարդ ռուբլի ավելի [illegible] տրամադրելու մասին, եւ, [illegible] ռուսական խորհրդարանում: Ես խորապես գնահատում եմ այդ քայլը:

Վիկտոր Ստեփանովիչը փետրվարի 22-ին ստորագրեց հատուկ կարգադրություն, որ Հայաստանը [illegible] բեռները, երբ անգամ դրանք անցնում են երրորդ երկրի (օրինակ Իրանի) միջով, ոչ մի խոչընդոտ չհանդիպեն: Ռուսական պատմության մեջ հազվադեպ է լինում, որ որեւէ երկրի վերաբերյալ նման կարգադրություն ընդունվի: Այդ աշխատանքը կատարել եմ ես երեք ամսվա ընթացքում եւ եղել է բացառիկ բարեհաճ վերաբերմունք: Այդուհանդերձ, պրն. Չեռնոմիրդինը Ռուսաստանի վարչապետն է եւ ներկայացնում է այդ երկրի տնտեսական շահերը: Պետք չէ ամեն անգամ նաեւ մամուլում փնտրել Գայդար-Չեռնոմիրդին հակադրություն, թե իբր մեկը շուկայի կողմնակից է, մյուսը՝ ոչ: Ուղղակի ղեկավարման տարբեր ձեւեր են, տարբեր ժամանակներ: Այդ իսկ պատճառով ես չեմ կարծում, թե մենք որեւէ լուրջ խնդիր ունենք Ռուսաստանի կառավարության հետ աշխատելիս: Իսկ Հայաստանում տնտեսական քաղաքականության համար պատասխանատու է տվյալ վարչապետը, եւ նա տվյալ պահին անցկացնում է այն տնտեսական քաղաքականությունը, որը ինքը ճիշտ է գտնում, ինչն էլ ընդունվում է խորհրդարանի կողմից:

ՎԱՐՉԱՊԵՏԸ ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՄՈՒԼԻ ԱՍՈՒԼԻՍՆ Է ՏԱԼԻՍ ԵՎ ԳՅՈՒՏԵՐ ԱՆՈՒՄ

Նոր կաբինետի առավելությունը լեզուների իմացությունն է եւ փաստով աշխատելը

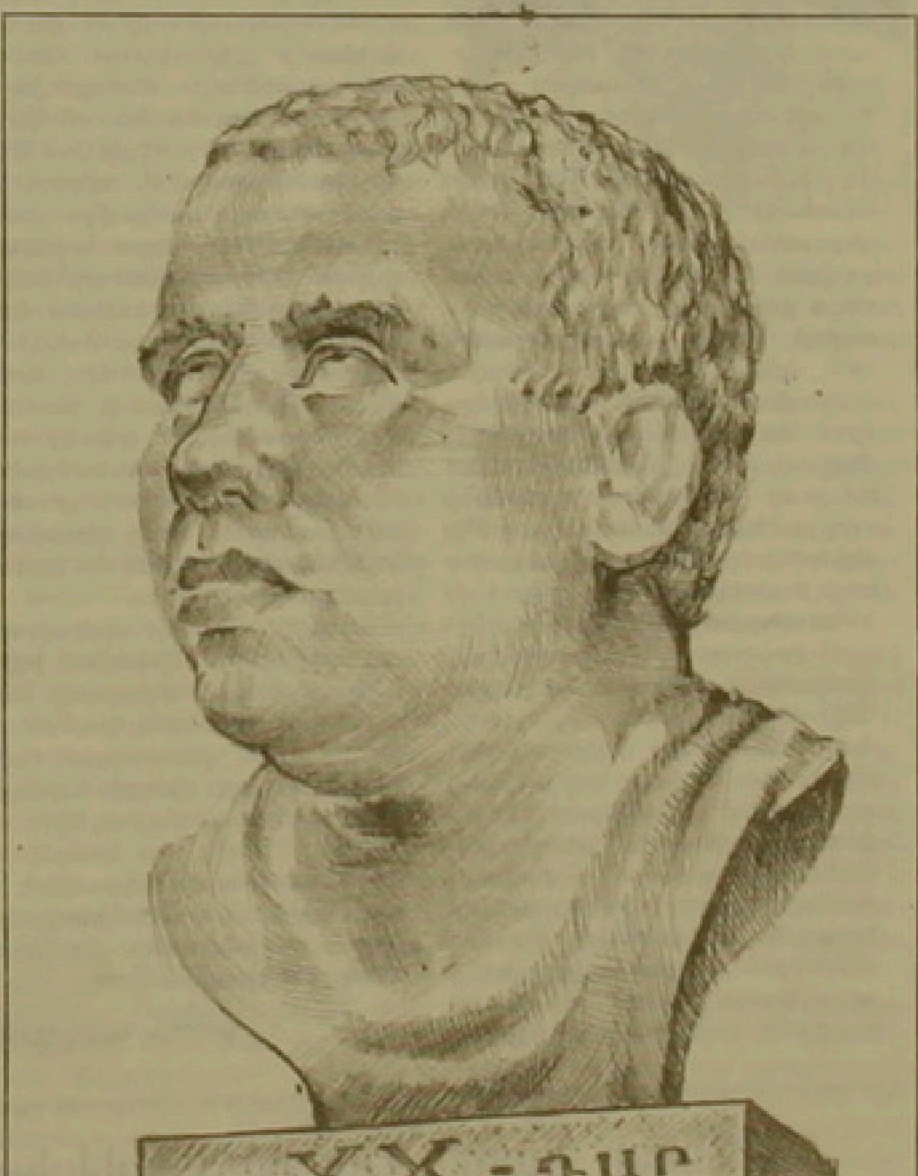

Ի՞նչ մեխանիզմներ կան վարկերի մարման համար

«Ազատ մամուլ» գործակալության թղթակցի տված այս՝ հարցին վարչապետը պատասխանեց, թե մեխանիզմներ չկան: «Հայաստանում ոչ մի բանկիր երաշխավորական նամակ չի տվել, [illegible] մի բանկ նման գործողություն [illegible] այդ չի կատարել», ասաց պրն. Բագրատյանը: Առաջին վարկը [illegible] մլն. էկյու է, որի հարցերով ինքը կզբաղվի եւ այդ առիթով անհրաժեշտ կառուցվածքներ կստեղծվեն ֆինանսների նախարարությունում [illegible]:

Ատոմակայանը [illegible]վի՞

Այնուհետեւ պա[illegible]խանելով այլ հարցերի, վարչապե[illegible] նշեց, թե տնտեսական բարեփոխումներ անց[illegible]կացնելու համար օրենսդր[illegible] դաշտ պիտի ապահովվի նախապես: Անդրադառնալով ատոմակայանի վերաբացման հարցին, նա նշեց, որ ստացել է Ֆրամատոմ կազմակերպության դրական [illegible]հանգումը հայկական ատոմակայանի վերաբերյալ (շուրջ 40 էջանոց փաստաթուղթ): Վերականգնման աշխատանքների համար կպահանջվի 100 մլն. դոլլար: Օրակարգում հարց կա եւ այն դեռ կքննարկվի: «Ատոմակայանը վերականգնելիս կարող է պարզվել, որ անիմաստ է դրա շահագործումը: Վարչապետը բացատրեց այն հանգամանքով, որ պետք է ստուգվի ատոմակայանի ողջ մետաղը:

Երբ Գերագույն խորհուրդն անգամ դրական կարծիք տա, ապա վերագործարկումը հնարավոր կլինի բոլոր չափանիշներով բավարարելուց հետո: Վարչապետն այդ բնութագրմանը ավելացրեց, որ շատ կարեւոր է կարգապահության պահպանումը: Միեւնույն ժամանակ նա նշեց, թե ինչից բացի պետք է նոր ատոմակայանի կառուցում: Քանի որ, ըստ նրա, ատոմային էներգետիկան պետք է իր տեսակարար կշիռն ունենա Հայաստանի էներգետիկայի մեջ, չմերժելով այլ ձեւի էներգետիկ միջոցների օգտագործումը: Վարչապետի կարծիքով, դեռեւս մեկ տարի պետք է 2 էներգաբլոկի շահագործման համար:

Նախկին կառավարության սխալների մասին

Պատասխանելով «Արմենպրես»-ի թղթակցի հարցին, վարչապետը նշեց, որ նախկին կառավարությունների հիմնական սխալներն են եղել. ա) այն, որ 1991 թվականին սկսվեց հողի սեփականաշնորհումը, իսկ 1992-ին կասեցվեց, բ) [illegible], գ) անհեթեթ կասեցվեց մանր սեփականաշնորհումը, դ) 5-6 ամիս [illegible] Գերագույն խորհրդի կողմից ակցիզային հարկի մասին օրենք ընդունվեց, որը [illegible], ե) հասարակական հարաբերությունների բացակայությունը, զ) կադրերը վեր հանելու մեխանիզմի բացակայությունը, է) տնտեսական կապերի բացակայությունը՝ հներն չեղյալ համարելու եւ նորերի չհաստատման պատճառով, ը) կադրային հարցերում խոշոր սխալներ, հին կադրերից շատերը չկարողացան նոր պայմաններում աշխատել:

Նոր կաբինետի անդամների առավելությունը վարչապետը համարեց լեզուների իմացությունը եւ փաստերով աշխատելու ունակությունը: Նրանցից շատերը արտասահմանում անցել են վերապատրաստման կուրսեր: Եւ որպես օրինակ բերվեցին հին կադրերի անընդունակությունը նոր պայմաններում, շուկայական հարաբերություններ հաստատելու մեջ:

Իրանը կդառնա Հայաստանի ամենալուրջ գործընկերը

«Իրանը մեր տնտեսության մեջ կլինի ամենալուրջ գործընկերներից մեկը», հայտարարեց վարչապետը, պատասխանելով «Էոլիս» թերթի թղթակցի հարցերին:

Նա նշեց, որ առաջիկայում ամենայն հավանականությամբ Հայաստանը կսկսի էներգակիրներ գնել առավելապես Իրանից: Կոնկրետ բանակցություններ են տարվում գազամուղ կառուցելու համար: Արդեն պայմանավորվածություններ են ձեռք բերվել Ռուսաստան-Իրան-Հայաստան ճանապարհով դիզվառելանյութ ստանալու համար, որին զուգահեռ աշխատանք է տարվում նաեւ տարադրամով վառելանյութ գնելու ուղղությամբ:

Բացի այդ, Հայաստանը ծրագրում է Իրանի միջոցով ստանալ Նոր Զելանդիայից եւ Ավստրալիայից գնված ցորենն ու կարագը: Այնուհետեւ, Հայաստանը նախապատրաստվում է միանալ Իրանի էներգե[illegible]կ համակարգին: Աշխատանքներ [illegible] տարվում նաեւ, որպեսզի Հայաս[illegible] հայտնվի Իրան-Ռուսաստան [illegible]ործակցությունների խաչմերուկում:

Այժմ Իրանի հետ իրականացվում է մանր առեւտուր: 1992 թ. Մեղրու կամրջով Հայաստան է եկել 450 տոննա բեռ, այստեղից Իրան 220 տոննա բեռ: Իսկ մինչեւ 1993 թ. հունվարը Հայաստանից Իրան է գնացել 1800 տոննա բեռ: Իհարկե, այդ թվերը ծիծաղելի են ծավալների համեմատ, բայց նկատվում է առաջընթաց: Վարչապետը նշեց, թե Իրանը մեզ համար հսկայական շուկա է էլեկտրատեխնիկական ապրանքների, կոմպրեսորների, պատրաստական համալիրի արտադրանքի իրացման ուղղությամբ: Միեւնույն ժամանակ Իրանը կարող է օգնել հումքով, այդ թվում բամբակով ապահովելու հարցում:

Պրն. Բագրատյանը հայտնեց, թե ամեն ինչ պետք է արվի հարավային հաղորդակցության այդ դարպասը աշխատունակ դարձնելու համար:

Պատրաստեց
ՅԱԿՈԲ ԱՍԱՏՐՅԱՆԸ

Ամրապնդվում են Հայաստանի եւ Կենտրոնական Ասիայի երկրների կապերը: Ինչպես մեր թղթակցին հայտնեց Հայաստանի արտգործնախարարության մամուլի քարտուղար Արամ Սաֆարյանը, օրերս Երեւան վերադարձավ արտգործնախարարության Կենտրոնական Ասիայի երկրների պատասխանատու Արամ Գրիգորյանը, որը Ղազախստանում Հայաստանի հավատարմատար Արման Ս[illegible] հետ այցելել է Կենտրոնական Ասիայի հանրապետություններ՝ Թուրքմենստան, Ղրղըզստան, Ուզբեկստան, [illegible] Պրն. Սաֆարյանը նաեւ հայտնեց, թե Կենտրոնական Ասիայի բոլոր երկրների հետ Հայաստանը կունենա բարյացակամ հարաբերություններ:

digitised by A.R.A.R.@

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄԸ ԱՅԼ ԿԵՐՊ ԿԼԻՆԻ

Երբ Ծոցի պատերազմից հետո Միացյալ Նահանգներն ակտիվ նախաձեռնություն ցուցաբերեցին Միջին Արեւելքում խաղաղ կարգավորման ընթացքի կազմակերպման ուղղությամբ, միջազգային հանրության եւ քաղաքագետների շրջանակներում լավատեսության աստիճանը շատ ավելի բարձր էր, քան անգամ 1979 թ. գեներալ նախագահ Ջիմի Քարտերի կազմակերպած Քեմփդեվիդյան խաղաղության շուրջ ժամանակ, քանզի լուրջ քաղաքագետները միշտ գիտակցել են, որ ցանկացած անհավասար պայմանագիր Իսրայելի եւ արաբների միջեւ կարող է ընդամենը ստեղծել տարիներով ձգվող արյունալի իրադարձություններ, բայց ոչ երբեք կայուն խաղաղություն ապահովել տարածաշրջանում: Լավատեսության բավարար հիմքեր կային նախ եւ առաջ այն պատճառով, որ հանրապետական նախագահ Ջորջ Բուշը պատկանում էր ԱՄՆ-ի այն եզակի նախագահների թվին, ովքեր նախընտրական մրցապայքարի ընթացքում չէին հենվել Միացյալ Նահանգների հրեական շրջանակների վրա, ուստի նրանց առջեւ որոշակի պարտավորություններ չէին կրում: Եւ հիմնականում դրա շնորհիվ էր, որ նախագահ Բուշը, չնայած ներքին մեծ ճնշմանը, կարողացավ որոշակի արդյունքների հասնել արաբական տարածքներում հրեական բնակավայրերի կառուցումը սառեցնելու հարցում, մինչեւ վերջ կասեցնելով 10 միլիարդ դոլլարի տրամադրումն Իսրայելին, որը հիմնականում ծառայելու էր հենց այդ բնակավայրի կառուցման գործին:

Արաբական կողմի եւ Իսրայելի նկատմամբ քիչ թե շատ հավասարակշռված վերաբերմունքը, հաճախ նաեւ բավարար խստությունը վերջինիս նկատմամբ մեծապես նպաստեցին այն բանին, որ մինչ այդ խիստ անզիջում դիրք գրավող արաբական երկրները եւ առանձ[illegible] Սիրիան ներգրավվեցին բանակցությունների ընթացքի մեջ (ա[illegible]ցում մեծ դեր խաղացին նա[illegible] արմատական փոփոխությունները, որ տեղի ունեցան աշխարհում, հատկապես խորհրդային համակարգի փլուզումը):

Իսրայելի նախկին վարչապետ Իցհակ Շամիրը եւ Իսրայելի ողջ դիվանագիտական միտքը կարողացան [illegible] Բուշի վարչակարգի ամենամեծ ջանքերում ընթացող բանակցությունների փուլը, ԱՄՆ-ում նախագահական ընտրությունների հետո իրավիճակի կտրուկ փոփոխության ակնկալիքով: Վարչապետ Շամիրը հրաշալի դաս տվեց արաբ առաջնորդներին, ցույց տալով, թե ինչպես կարելի է զոհաբերել սեփական աթոռը, կուսակցական եւ քաղաքական ապագան հանուն ազգային շահերի: Նա չընկրկեց Իսրայելի ժողովրդի որոշ [illegible] խաղաղապաշտական տրամադրությունների առջեւ, սառնասրտորեն գնահատելով դա լոկ իբրեւ ԱՄՆ-ի վարչակարգի քաղաքականության հետեւանքով ծնված հուսահատության եւ լքվածության զգացումի արդյունք: Շամիրը տուրք չտվեց զանգվածների պահի թուլությունից թելադրվող պոպուլիզմին, քանի որ քաջ գիտակցում էր, որ դրանով իսկ կանխորոշում է իր կուսակցության պարտությունը ընտրություններում: Չափազանցություն չի լինի ասել, որ Իսրայելի քաղաքական միտքը բոլոր չափանիշներով հաղթեց նախագահ Բուշի վարչակարգին: Իսկ արաբները հերթական անգամ տանուլ տվեցին խաբվելով «խաղաղասեր» Ռաբինի ընտրության շուրջ կազմակերպված շոուով: Կրոնական տոների եւ այլ [illegible] պատճառներով ժամանակ [illegible] իսրայելյան տակտիկայի [illegible] Իցհակ Ռաբինի հաղթարշավը [illegible] վերջին հանգրվանը [illegible] էին, որոնց ազդեցությունը գործելու էր մինչեւ ԱՄՆ-ում նոր նախագահական ընտր[illegible]:

Դեմ[illegible]ս Բիլ Քլինթոնն իր հաղթա[illegible] համար մեծապես պարտակ[illegible] ԱՄՆ-ի հրեական շրջանակնե[illegible], որոնք շատ խոստումներ են [illegible]ել Իսրայելի նկատմամբ ավանդական քաղաքականության վերականգնման վերաբերյալ: Պատահական չէ, որ նոր հաղթանակը, իսկ ավելի ճիշտ Ջորջ Բուշի պարտությունը տոնակատարությունների պատճառ դարձավ աշխարհի երկու մայրաքաղաքներում, որոնցից մեկը Բաղդադն էր, իսկ մյուսը՝ Թել-Ավիվը: ԱՄՆ-ի նոր վարչակարգի շնորհիվ Իսրայելը կրկին ստանձնում է իր նախապատվելի տեղը ԱՄՆ-ի միջինարեւելյան քաղաքականության մեջ, որն էլ պայմանավորում է նրա քաղաքականությունն ու գործողությունները:

Դա առավելապես արտահայտվում է արտաքսյալ պաղեստինցիների խնդրում, որ Իսրայելը ԱՄՆ-ի համաձայնությամբ վստահորեն ոտնահարում է ՄԱԿ-ի հերթական բանաձեւը՝ համոզված լինելով, որ ինչպես նախկինում, դա ոչ մի լուրջ հետեւանք չի ունենալու:

Այն, որ Միջին Արեւելքում խաղաղ կարգավորման նախկին տարբերակն անդառնալիորեն պատմության գիրկն է անցնում, վկայում են նաեւ պաշտոնական հայտարարությունները, կապված ԱՄՆ-ի պետքարտուղար Ուորըն Քրիստոֆերի Միջին Արեւելք այցելության հետ: Դեռ Վաշինգտոնի օդանավակայանում նա հայտարարեց, թե ինքը ոչ մի հույս չի տածում բանակցությունների նոր փուլն արագ վերսկսելու հնարավորության հետ: Ներկա պայմաններում դա նշանակում է բառացիորեն հետեւյալը. ԱՄՆ-ը ոչ մի ճնշում չի գործադրի Իսրայելի վրա արտաքսյալ պաղեստինցիների վերաբերյալ ՄԱԿ-ի բանաձեւը կատարելու ուղղությամբ, քանզի պաշտոնապես սա է հիմնական արգելքը բանակցությունների վերսկսման ճանապարհին: Դե, իսկ երբ արաբները համաձայնեն եւս մեկ անգամ նվաստացուցիչ եւ անսկզբունքային զիջումների գնալ, ինչպես առաջարկում են շատերը Եգիպտոսում, ապա դա միայն կամրապնդի Իսրայելի դիրքերը բանակցություններում:

Խաղի կանոնները լավ է ըմբռնում նաեւ Իսրայելի վարչապետ Իցհակ Ռաբինը, որն այլեւս կարիք չունի խաղաղապաշտի դիմակի տակ թաքնվելու, մանավանդ որ Բիլ Քլինթոնի ընտրությունից հետո Իսրայելի ժողովուրդը վերագտել է իր ինքնավստահությունը եւ հազիվ թե այժմ խաղաղության հետեւողական պահանջներ ներկայացնի: Շրջան ԱՄՆ-ի պետքարտուղարի ժամանման նախօրյակին վարչապետ Ռաբինը «մեծ ցավով» արձանագրեց, որ ստեղծված իրավիճակը հնարավորություն չի տալիս իրեն կյանքի կոչել նախընտրական մրցապայքարի ժամանակ ժողովրդին տրված այն խոստումը, թե արաբների հետ խաղաղության պայմանագիրը կկնքվի առավելագույնս ինն ամսվա ընթացքում: Իսկ պաղեստինցիների քաղաքական գործիչ Ֆեյսալ ալ Հուսեյնիի արձագանքն այս բոլոր իրադարձություններին եւս մեկ անգամ վկայում է, որ արաբները քաղաքական ռոմանտիզմի փուլը ոչ մի կերպ չեն կարողանում հաղթահարել: Պետքարտուղար Քրիստոֆերի այցի կապակցությամբ նա հայտարարել է, թե միայն Միացյալ Նահանգները կարող են փրկել բանակցությունները վերջնական փակուղուց, ուստի մեծ հույսեր է կապում Քրիստոֆերի այցի հետ:

Իսկ ինչպիսին են Միջին Արեւելքում խաղաղ կարգավորման նոր ընթացքի ուրվագծերը: Որքան էլ այսօր անհավանական թվա, այնուամենայնիվ, հիմքեր կան հավաստելու ԱՄՆ-ում Իսրայելի նոր դեսպան Իթամար Ռաբինովիչի այն հայտարարությանը, թե առաջիկայում հնարավոր է սեպարատ հաշտություն Իսրայելի եւ Սիրիայի միջեւ: Այսինքն, 1979 թ. Քեմփ-Դեվիդի «խաղաղության» տարբերակը, որը կոչված կլինի ոչ թե լուծում տալու արաբ ժողովրդի ազգային խնդրին՝ պաղեստինյան հիմնահարցին, այլ կապահովի Իսրայելի ազգային անվտանգության եւս մեկ օղակ՝ Սիրիան: Դժվար է սպասել, որ նման ընթացքի վճռորոշ փուլը ժամանակի իմաստով կհամապատասխանի նախագահ Քլինթոնի իշխանության առաջին երկու տարիներին: Քեմփդեվիդյան տիպի շոուները հարմար են վերջաբանի համար, երբ կարիք կա կրկին միավորներ հավաքել հաջորդ նախընտրական մրցապայքարի համար: Եւ հետո, դա մեծապես կախված է լինելու Սիրիայի ներքաղաքական զարգացումներից, ինչպես նաեւ նախագահ Հաֆեզ ալ-Ասադի առողջական վիճակից: (Այդ մասին վերջերս հակասական եւ մտահոգիչ տեղեկություններ են տրվում): Որովհետեւ հազիվ թե տասնամյակներ Իսրայելի դեմ պայքարի դրոշն իր ձեռքերում կրած արաբ առաջնորդը համաձայնվի սեպարատ հաշտության գաղափարի հետ:

Բայց իրավիճակն ամբողջովին այլ կլինի, երբ Սիրիայում իշխանության խնդիրն օրակարգի հարց դառնա եւ մրցակցող կողմերն աշխարհի միակ գերտերության քաղաքական եւ այլ բնույթի աջակցության կարիքը զգան: Իսկ մինչ այդ Միջին Արեւելքը դեռ կանցնի նոր փորձությունների եւ ցնցումների միջով, կրկնելով այն կախարդական օղակի ճանապարհը, որը ոչ մի կերպ չի հաջողվում կտրել:

ՏԻԳՐԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ

Շեւարդնաձեն մեղադրում է Ռուսաստանի «հետադիմական ուժերին»

Վրաստանի խորհրդարանի ղեկավար է. Շեւարդնաձեն մեղադրեց «Ռուսաստանի հետադիմական ուժերին» աջարական խաղաքարտը խաղարկելու մեջ: Փետրվարի 15-ին Թբիլիսիում տված հեռուստահարցազրույցում նա վտանգավոր անվանեց զանգվածային լրատվության միջոցների հայտարարությունները, թե Աջարիան մտնում է Ռուսաստանի աշխարհաքաղաքական շահերի գոտու մեջ: Է. Շեւարդնաձեն գտնում է, որ նույն հաջողությամբ կարելի է խոսել Մերձբալթիկայի եւ Միջին Ասիայի մասին: Վրաստանի ղեկավարը որպես «բացահայտ պատեհություն» գնահատեց այն հաղորդագրությունները, թե Վրաստանի ղեկավարության համաձայնությամբ մահափորձ է նախապատրաստվում Աջարիայի Գերագույն խորհրդի նախագահ Ասլան Աբաշիձեի վրա եւ թե վրացիները ցանկանում են «երկրորդ ճակատ» բացել այդ ինքնավարությունում: «Իհարկե, ես եւ Աբաշիձեն տարբեր հայացքներ ունենք մի շարք խնդիրների վերաբերյալ, սակայն ոչ մի հակամարտություն մեր միջեւ չկա», հայտարարեց Է. Շեւարդնաձեն:

Անգոլայում մեկ ամսվա ընթացքում 6000 սպանված

Անգոլական կառավարությունը պնդեց, թե Հուամբո քաղաքն ազատագրել է «Ունիտա» շարժման ըմբոստների ձեռքից, սակայն օտարերկրյա դիվանագետները հայտարարեցին, թե կառավարական ուժերի վիճակն այնտեղ այնքան էլ հուսալի չէ: Երկրի պաշտոնական աղբյուրները նշեցին, թե վերջին մեկ ամսվա կռիվների ընթացքում սպանվել է առնվազն 6000 խաղաղ բնակիչ:

Հանրաքվեի անցկացման համար անհրաժեշտ է մոտ 20 միլիարդ ռուբլի

Նախնական գնահատումների համաձայն, ապրիլի 11-ին նախատեսված հանրաքվեի անցկացումը կարժենա 20,3 միլիարդ ռուբլի: Այդ մասին հաղորդեց Ռուսաստանի Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի ղեկավար Վասիլի Կոզակովը, ելույթ ունենալով գործադիր իշխանության մարմինների ղեկավարների խորհրդակցությունում: Կոզակովը նշեց, որ միայն քվեաթերթիկները պատրաստելու համար անհրաժեշտ է 2 հազար տոննա թուղթ, ընդ որում 1 տոննայի արժեքը 78 հազար ռուբլի է: Սակայն ծախսերի հիմնական մասը կազմված է տեղամասային հանձնաժողովների աշխատանքի հետ: Վ. Կոզակովը գտնում է, որ հանրաքվեն անհրաժեշտ է անցկացնել միայն Դաշնակցային Ռուսաստանի տարածքում գտնվող ռուսաստանցի քաղաքացիների շրջանում:

Ռուսաստանի խնայդրամարկղը ավելացնում է տոկոսային կոպարները

Ռուսաստանի խնայդրամարկղը պատրաստ է մինչեւ 40-100 տոկոս բարձրացնել քաղաքացիների ավանդների տոկոսային կոպարները, փետրվարի 15-ին «ԻՏԱՌ»-ին տված հարցազրույցում հայտարարեց հանրապետության խնայդրամարկղի փոխնախագահ Վյաչեսլավ Կորժեւը: Նրա խոսքերով, Ռուսաստանի ֆինանսների նախարարության հետ պայմանագիր է կնքվել, որի համաձայն մինչեւ փետրվարի կեսը Ռուսաստանի խնայդրամարկղը պետք է ստանա 280 միլիարդ ռուբլի տոկոսային կոպարներն ավելացնելու համար: Ժամանակին այդ միջոցները ծախսվել են նախկին ԽՍՀՄ բյուջեի կարիքների համար եւ հետագայում ձեւակերպվել որպես ներքին պետական պարտք: Սակայն Ռուսաստանի խնայդրամարկղը չի ստացել դրամը եւ նոր կոպարների չափերի մասին վերջնական որոշում դեռ չի ընդունվել:

Մամուլը ոգեւորված զրահատեխնիկայի հաջող վաճառքով

Փետրվարի 15, 16-ի ֆրանսիական մամուլը հագեցած է ինքնագոհ հոդվածներով, որ թմբկահարվում է Արաբական Միացյալ Էմիրություններում ֆրանսիական զրահատեխնիկայի հաջող վաճառքը: Հիշեցնենք, որ այդ երկրում տեղի ունեցող զենքի տոնավաճառի ընթացքում ԱՄԷ-ի եւ Ֆրանսիայի միջեւ համաձայնություն է ձեռք բերվել, համաձայն որի ԱՄԷ-ն Ֆրանսիայից կգնի 6 միլիարդ դոլլարի ընդհանուր արժողությամբ 436 «Լեկլերկ» մակնիշի տանկեր: Այս կապակցությամբ ֆրանսիական մամուլը հպարտությամբ նշում է, որ ֆրանսիական զրահատեխնիկան մրցակցության մեջ հաղթեց ամերիկյան «Աբրահամս»-ին եւ բրիտանական «Չելենջեր»-ին: Իսկ Ֆրանսիայի պաշտպանության նախարար Պիեռ Ժոքսը դա գնահատել է իբրեւ ֆրանսիական տեխնոլոգիաների բարձրորակության եւ Ծոցում Ֆրանսիայի արդյունավետ քաղաքականության լավագույն արտահայտությունը: Մամուլը հրապարակել է նաեւ վաճառված տանկերի տեխնիկական տվյալները. քաշը 53 տոննա, արագությունը տեղից 32 կմ/ժամ, առավելագույն արագությունը 72 կմ/ժամ:

Ֆրանսիական մամուլը մեծ տեղ է հատկացնում այս գործարքի հետ կապված սոցիալական խնդիրներին: «Ֆիգարո»-ն գրում է, որ ձեռք բերված գումարն ապահովում է շուրջ 5 միլիոն ժամ աշխատանք: «Ֆրանսիական ռազմարդյունաբերական համակարգում աշխատող 250 հազար մասնագետները եւ նրանց հետ այս կամ այն չափով առնչվող եւս 150 հազար մարդ կարող են հանգիստ լինել իրենց ապագայի համար», գրում է մամուլը: «Այլեւս մտահոգություն չկա, որ երկրի շուրջ մեկ միլիոն գործազուրկների շարքը կլրացնեն նոր տասնյակ հազարավոր մարդիկ ռազմարդյունաբերության համակարգից»: Միայն Ֆրանսիայի կոմունիստների «Յումանիտե» թերթն է, որ մասնակից չէ այս ուրախությանը, որակելով տանկերի վաճառքն իբրեւ «մահվան առեւտուր»: Այս կապակցությամբ RFI կայանի մեկնաբանը նշում է, թե ֆրանսիացիները եւ հատկապես ռազմարդյունաբերական համակարգում ընդգրկված աշխատավորները լավ հնարավորություն են ստացել համոզվելու, թե որքանով են Ֆրանսիայի կոմունիստները մտահոգված իրենց սոցիալական ապահովությամբ եւ ապագայով: «Կոմունիստները հավանաբար գտնում են, որ եթե ֆրանսիականի փոխարեն գնվեր ամերիկյան կամ բրիտանական զենքը, աշխարհն անվտանգ կդառնար, իսկ ֆրանսիական բանվորությունը՝ առավել գործազուրկ»:

Բեռնար Տապի. Նոր վարկաբեկված նախարար սոցիալիստների ճամբարում

Փետրվարի 16-ին ֆրանսիական մամուլի ուշադրության կենտրոնում սոցիալիստների կառավարության անդամ, քաղաքային տնտեսության նախարար Բեռնար Տապին է, որը միաժամանակ «Ադիդաս» հայտնի ֆիրմայի տնօրենն է: Ֆրանսիական մամուլը տեղեկացնում է, որ «Ադիդաս» ֆիրմայի իր արժեքավորվող բաժնետոմսերի մի զգալի մասը հանկարծակիորեն գնվել են պետական օղակների կողմից բավական բարձր գներով: Գործարքին մասնակցել են ինչպես պետական բանկերը, այնպես էլ AGF եւ UAP պետական ապահովագրական ընկերությունները: Մամուլը գտնում է, որ նման գործարքը հնարավոր է դարձել Բեռնար Տապիի զբաղեցրած նախարարի պաշտոնի չարաշահման շնորհիվ: «Լիբերասյոն»-ը հեգնորեն այդ գործարքը գնահատել է իբրեւ «եռագույնի վաճառք», ի նկատի ունենալով, որ «Ադիդաս» ֆիրմայի արտադրանքի վրա պատկերված է ֆրանսիական եռագույն դրոշը: «Քոտիդիեն դը Պարի»-ն այն որակել է իբրեւ սկանդալ եւ իր էջերում ծաղրանկարներ է տեղադրել, որ նախարար Տապին պատկերված է շալակին երկու պարկ դրամով: «Ֆիգարո» թերթը գրում է, թե ընդդիմությունն արդեն հասկացնել է տալիս, որ մարտի ընտրություններից հետո անպայման հետաքննություն կսկսի այդ գործի կապակցությամբ: Նախարար Բեռնար Տապիի հետ կապված այս աղմկահարույց պատմությունը եւս մեկ հարված է սոցիալիստների հեղինակությանը Ֆրանսիայում: Հիշեցնենք միայն, որ բոլորովին վերջերս երկրում մեծ աղմուկ էր բարձրացրել վարչապետ Բերեգովուայի բարոյական կերպարը խարարող մեկ այլ պատմություն, կապված 1 միլիոն ֆրանկ պարտքի հետ:

digitised by A.R.A.R.@

Լուրերի Հոսք

Փորձում են օգնել Տաջիկստանին

Ղրղզստանում եղան Միացյալ Նահանգների Միջազգային համագործակցության գործակալության վստահյալ անձինք, որոնք ներկայացնում էին նաեւ Աղա Խանի միջազգային հիմնադրամի շահերը։ Նրանք ուսումնասիրեցին Ղրղզստանի Օշի մարզով Տաջիկստանին մարդասիրական օգնություն ցույց տալու հարցերը։ Հիմնադրամը միջոցներ է հատկացրել Տաջիկստանում պատերազմից տուժած շրջանների համար հացահատիկ գնելու նպատակով։ Պատվիրակությունը քննարկեց հարեւան հանրապետության գաղթական ընտանիքներին աջակցելիս գործակցելու հեռանկարները։ Ներկայումս Ղրղզստանում, պաշտոնական ոչ լրիվ տվյալներով, գրանցված է այդ կարգի մոտ 120 ընտանիք։

Նավթարդյունաբերողների համագումարը Մոսկվայում

Մարտի 4-7-ը Մոսկվայում տեղի կունենա ԱՊՀ նավթարդյունաբերողների միության համագումարը։ Ինչպես ՌԻԱ գործակալության թղթակցին հաղորդեցին այդ կազմակերպության կենտրոնական վարչությունում, որը գտնվում է Տյումենում, համագումարի ժամանակ հիմնականում կքննարկվեն նավթագազարդյունահանման համալիրի խնդիրները եւ դրանք լուծելու ուղիները։ Ինչպես սպասվում է, համագումարում զեկուցումով հանդես կգա միության նախագահ Վլադիմիր Մեդվեդեւը։ Համաժողովին մասնակցելու հրավերներ են ուղարկվել Դաշնակցային Ռուսաստանի վարչապետ Վիկտոր Չեռնոմիրդինին եւ Համագործակցության բոլոր երկրների կառավարություններին։

Ուկրաինացի նավաստիները վերադառնում են Սեւծովյան նավատորմ

Սեւծովյան նավատորմի հրամանատար է. Բալտինը սպաներից տասնյակ դիմումներ է ստացել Ուկրաինայի ռազմածովային ուժերից Սեւծովյան նավատորմ տեղափոխվելու խնդրանքով։ Ինչպես ԻՏԱՌ-ին հայտնեցին նավատորմի մամուլի կենտրոնում, միայն հունվարին Ղրիմի ռազմանավակների ծովային բրիգադի 18 նավաստիներ եւ Սեւաստոպոլի սուզանավորդների 12 դասախոս սպաներ հայտարարել են, որ իրենք մտադիր են հրաժարվել Ուկրաինային տված հավատարմության երդումից եւ վերադառնալ Սեւծովյան նավատորմ։ Սպաներն իրենց վճիռը հիմնավորում են նրանով, որ Ուկրաինայի ռազմածովային ուժերը վարում են «բացահայտ ազգայնամոլական քաղաքականություն, խախտում նավատորմի ավանդույթները», Ուկրաինան հրաժարվում է ստորագրել ԱՊՀ կանոնադրությունը, կոլեկտիվ անվտանգության պայմանագիրը։

Չեչնիայի պետական քարտուղարը կողմ է հանրաքվեին

Չեչենական Հանրապետության պետքարտուղար Ա. Աքբուլատովը հայտարարել է, որ սահմանադրության նոր խմբագրման հարցի առթիվ փետրվարի 19-ին հանրապետության քաղաքացիների հարցման անցկացումը «իրավական հետեւանքներ չի ունենա»։ Երեքշաբթի օրը տեղական հեռուստատեսությամբ նա հայտարարել է, որ նախագահ Ջ. Դուդաեւի ծրագրած հարցման նպատակն է «պարզել քաղաքացիների վերաբերմունքը նախագահի առաջարկած հիմնական օրենքի նախագծի նկատմամբ եւ պետական մարմիններին օգնել հետագա որոշումներն ընդունելիս ճիշտ հաշվի առնել բնակչության կարծիքը»։ Չեչնիայի խորհրդարանը հակասահմանադրական էր համարել նախագահ Դուդաեւի հրամանագիրը, դրանում տեսնելով հանրապետությունում նախագահական ուղղակի կառավարում մտցնելու սպառնալիք։ Դուդաեւը իր հերթին սահմանադրության նոր խմբագրման անհրաժեշտությունը [illegible] նրանով, որ գործող [illegible] իշխանության ճյուղերի [illegible] ...

Մարզական

«ՈՒՐԱՐՏՈՒ»Ն 4-ՐԴ ՏԵՂՈՒՄ

Իրանի Իսլամական հեղափոխության 14-րդ տարեդարձին նվիրված մարզական փառատոնի ծրագրով բասկետբոլի մրցաշարը փետրվարի 2-ից 7-ը տեղի ունեցավ Թավրիզ քաղաքում, սակայն Հայաստանի հավաքականը տուն վերադարձավ միայն փետրվարի 16-ին։ Ուղեւորության եւ մրցաշարի մասին պատմում է «Ուրարտու» թիմի գլխավոր մարզիչ, սպորտի վարպետ Եղիշե Դավթյանը։

- Հայաստանի հավաքականն ամբողջությամբ ներկայացնում էր «Ուրարտու» թիմը։ Ուղեւորության հովանավորն էլ «Ուրարտու» ակումբն էր։

Մրցաշարին մասնակցում էին 12 թիմ. Իրանի առաջին, երկրորդ, երիտասարդական, Թավրիզի հավաքականները, Ղազախստանի, Ղրղզստանի, Չինաստանի, Հունգարիայի, Հայաստանի, Քուվեյթի, Կատարի եւ Ադրբեջանի ընտրանիները։ Թիմերը բաժանվել էին երկու հավասար խմբի։ Շրջանաձեւ մրցակարգով մրցաշարում մենք հերթականությամբ հաղթեցինք Իրանի երկրորդ, երիտասարդական, Ղազախստանի եւ Քուվեյթի հավաքականներին։ Եւ գլխավոր եզրափակչի ուղեգրի համար մրցավեճում ուժերը չափեցինք Չինաստանի հավաքականի հետ։ Մենք զիջեցինք 9 միավորի տարբերությամբ։ Չինացիներն այդ խաղում աչքի ընկան ֆանտաստիկ արդյունավետությամբ։ Միջին եւ հեռու տարածություններից նետումների արդյունավետությունը կազմում էր 91-92 տոկոս։ Միայն 17 անգամ նրանք 3 միավորանոց անվրեպ նետումներ կատարեցին։ Մի խոսքով, նրանց մոտ այդ օրն ամեն ինչ ստացվում էր։ Այդուհանդերձ հավասար պայքար էր գնում եւ երբ խաղավարտից 5 րոպե առաջ մեր կենտրոնական Արմեն Հովհաննիսյանը 5 տուգանքի համար շրջադուրս արվեց, պարզ չէր, թե ինչպես կավարտվեր խաղը։ Այն էլ ասեմ, որ ի զարմանս մեզ, Չինաստանի հավաքականում խաղում էին 8 բասկետբոլիստներ, որոնց հասակը 2 մետր եւ ավելի էր։ Առանց բացառության, բոլորն էլ ասպետիկ տղաներ էին։

Խմբային մրցաշարում մենք գրավեցինք 2-րդ տեղը։ Գլխավոր մրցանակի համար մրցեցին Չինաստանի եւ Իրանի առաջին հավաքականները։ Վերջինս առաջին տեղն էր գրավել մյուս խմբում։ Անհրաժեշտ մրցակցություն չստացվեց։ Մեզ հետ դժվարին խաղից հետո չինացիները գրեթե առանց դիմադրության պարտվեցին 30 միավորի տարբերությամբ։ Երրորդ տեղի համար Հայաստանի հավաքականը մրցեց Հունգարիայի թիմի հետ։ Վերջինս ազգային հավաքական չէր ներկայացրել եւ համալրված էր Ռուսաստանից հրավիրված մի քանի բարձրահասակ խաղացողներով։ Այստեղ հանդես էին գալիս նաեւ Թբիլիսիի «Դինամո»-ի հանրահայտ կենտրոնական Նիկոլայ Դերյուգինը եւ Իրանի հավաքականի առաջատարներից մեկն ու թիմի ավագը, որն ուսանում է Հունգարիայում։ 5 միավորի տարբերությամբ հաղթեց Հունգարիայի թիմը։ Մենք բավարարվեցինք ընդհանուր 4-րդ տեղով։

Մրցաշարը շատ օգտակար էր մեզ համար, մանավանդ Եվրոպայի առաջնությունից առաջ։ Այդքան միջազգային հանդիպումների մասին չէինք էլ կարող երազել։ Դրանք շատ բերումներ բացահայտեցին մեր թիմում։ Հատկապես փորձի պակասը եւ մի քանի կենտրոնականներ չունենալն իրեն զգացնել էր տալիս։ Արմեն Հովհաննիսյանը միայնակ վեց-յոթ խաղ անընդմեջ ֆիզիկապես չէր կարող լավ խաղալ։

Ուշագրավ է, որ Իրանի երիտասարդական հավաքականում 3 հայեր էին խաղում։ Մեկն էլ հանդես էր գալիս Թավրիզի թիմում։ Բոլորն էլ բարձրահասակ տղաներ են։

Մրցաշարն ավարտելուց հետո [illegible] ... Այստեղ [illegible] ...

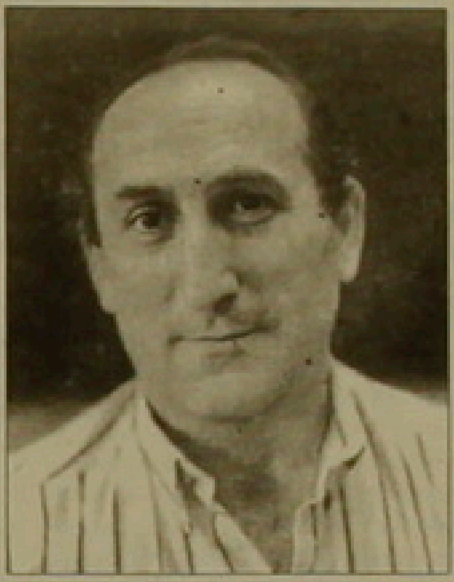

գրված էր «Կեցցե Հայաստանը»։ Մեր նկատմամբ հետաքրքրությունն այնքան մեծ էր եւ մարդիկ այնքան շատ, որ մեր ավտոբուսը չէր կարողանում մոտենալ դահլիճին։

Իրանում եղած ժամանակահատվածում այստեղ առաջին անգամ տեսանք կանանց, որոնց դահլիճում առանձին օթյակ էին հատկացրել։ Նրանց մեջ էր նաեւ մեր պատվիրակության ղեկավար, «Հայծխախոտ» արտադրական միավորման գլխավոր տնօրեն Լիդա Սարգսյանը։

Ուշագրավ է, որ փառատոնի ծրագրով մրցաշարում, Թավրիզում բոլոր խաղերին միայն մեկ կին էր ներկա՝ տիկին Սարգսյանը։ Եւ ընդհանրապես Իրան ժամանած բոլոր պատվիրակություններից հայկականը միակն էր, որի կազմում կին կար։ Դեռ Երեւանում տիկին Սարգսյանի Իրան մեկնելու կապակցությամբ աղմուկ էր բարձրացվել եւ պարզվեց, որ անտեղի։

Այնտեղ շատերը նման փաստը ներքին գոհունակությամբ ընդունեցին եւ միգուցե դա պատմական փաստ դառնա։ Մենք անչափ ուրախ ենք, որ մեր պատվիրակության ղեկավարը տիկին Սարգսյանն էր։ Օգտվելով առիթից, ուզում եմ թիմի անունից խորին շնորհակալություն հայտնել նրան, տղաների նկատմամբ ամբողջ ուղեւորության ժամանակ նրա անմնացորդ ջերմ հոգատարության համար։

Կուզենի նշել, որ մրցաշարի բացման եւ փակման արարողությունները շատ ճոխ էին։ Այդ տեսակետից մենք սովորելու շատ բան ունենք, սակայն եղան նաեւ լուրջ թերություններ։ Խոսքը վերաբերում է մրցումների կանոնակարգին։ Հենց առաջին օրից ծրագիր չունեինք, նույնիսկ խաղացանկ չկար։ Միայն օրվա վերջում իմացանք, թե հաջորդ օրն ում հետ էինք մրցելու։ Վեց անընդմեջ խաղերն էլ անընդունելի են, մանավանդ, որ թիմերի հիմնական մասը, այդ թվում եւ մերը, համալրված են 18-20 տարեկան խաղացողներով։ Չեր բերում կարդացել եմ մեր թենիսիստների արկածային ուղեւորության մասին։ Մենք էլ խնդիրներ ունեցանք մասնավորապես հյուրանոցից քաղաք դուրս գալու հետ կապված եւ մեզ էլ էին ասում, թե մտահոգված են մեր անվտանգությամբ։ Ասեմ, որ Թավրիզում շատ ադրբեջանցիներ են ապրում եւ անենուրեք մեզ ընդունել են ջերմությամբ։ Բոլորն էլ ընդգծում էին, որ հայերի հետ միշտ էլ լավ հարաբերությունների մեջ են եղել։

Թավրիզ գալու առաջին օրվանից իմացանք, որ Թեհրանի «Արարատ» մարզակումբը հրավիրել է մեզ [illegible] բասկետբոլի մրցաշարին, բայց մինչեւ մեր վերադառնալու օրն այդպես էլ չպարզվեց, թե ում միջով չկայացավ դա։ Ի դեպ, Թեհրանի «Արարատ» մարզակումբի բասկետբոլի թիմը մարզում է Վիտալի Զաստուխովը։ Ուրախ տեղեկություններ իմացանք, որ գոհ են նրա աշխատանքից։ Վերադառնալիս սահմանված օրը չկարողացանք անցնել սահմանը։ Թավրիզում ավտոբուսը ուշ էին տրամադրել եւ երբ հասանք սահման, հայկական կողմը վաղուց ավարտել էր աշխատանքը։ Ստիպված լրացուցիչ կտրեցինք 250 կիլոմետր եւ կրկին վերադարձանք Թավրիզ։ Այստեղ էլ նոր խնդիրներ առաջացան, կապված վիզայի ժամկետի վերջանալու հետ։ Հարկադրաբար մնացինք եւս երկու օր։ Այդ ընթացքում ընկերական խաղ անցկացրինք Մարանդ քաղաքում։ Մրցակիցը զգալիորեն թույլ էր։

Ընդհանուր առմամբ, ուղեւորությունը ֆիզիկապես ծանր էր։ Ավտոբուսով կտրել-անցնել 3000 կմ եւ 10 օրում 8 խաղ անցկացնել, ինչ խոսք, հոգնատանջ է։

Մենք հաջորդ տարվա փառատոնի համար էլ հրավեր ենք ստացել։ Մեր հերթին Իրանի հավաքականին հրավիրել ենք Հայաստան մայիսին, Եվրոպայի առաջնությունից առաջ ընկերական հանդիպումների։ Քոյսանի թիմն էլ խնդրեց, որ հրավիրենք իրենց։ Սիրով ընդունեցինք առաջարկը։

Եւ վերջին արկածների մասին։ Երեւան-Մեղրի, Մեղրի-Երեւան ճանապարհը միակն է, որ կապում է մեզ Իրանի հետ եւ հատկապես ձմռանը համարյա անանցանելի է։ Վերադարձի ժամանակ Սիսիանի եւ Վայքի շրջանների սահմանում 14-15 ժամ մեր ամբողջ պատվիրակությունը եւ մեր ետեւից եկած 5 վարորդները մնացել էին ճանապարհին։ Գրեթե անհույս վիճակ էր, ցուրտ, ուժեղ քամի, ձյան հաստ շերտ։ Տղաներից շատերը ցրտահարվել էին։ Միայն հաջորդ օրը մոտակա Գոռ-Հայք գյուղի բնակիչների օգնությամբ հաջողվեց բառիս բուն իմաստով փրկվել։ Շնորհակալություն եւ նրանց, եւ վարորդներին, եւ դարձյալ մեր ղեկավարին, որն անընդհատ հուսադրում էր մեր տղաներին։ Ժամանակն է մտածել այդ ճանապարհը միշտ բանուկ վիճակում պահելու մասին։ Այն մեզ դեռ շատ է պետք գալու։ ■

«Onze Mondial»ի ընտրյալները

ԱԼԱՆ ՇԻՐԵՐ

Անգլիացի է, ծնվել է 1970 թ. օգոստոսի 13-ին Նյուքասլում (Անգլիա)։ Կենտրոնական հարձակվող է, խաղացել է «Սաութհեմփթոն» թիմում։ Հիմա հանդես է գալիս «Բլեքբըրն ռովըրզ» ակումբում։ Հավաքականի կազմում մասնակցել է 7 խաղի։ Նվաճումներ չունի։

Վերջին մրցաշրջանից հետո Ալան Շիրերը գնահատվում էր 33 մլն ֆրանկ (6 միլիոն ամերիկյան դոլլար), իսկ այժմ կրկնակի թանկ։ Ձարմանալի վերելք ապրելով, նա մի քանի ամսում դարձավ անգլիական ֆուտբոլի ամենամեծ աստղը։ «Սաութհեմփթոնից» «Բլեքբըրն ռովըրզ» տեղափոխվելով դեռ, դեռ 17-ը չլրացած Ալան Շիրերը դարձավ ոչ միայն «հեթ-տրիկ»-ի հեղինակ, այլեւ ամենաերիտասարդ խաղացողը, որը երբեւէ գնդակ է խփել Անգլիայի առաջնության առաջին դիվիզիոնի հենց առաջին խաղում։ Դա ինքնատիպ ռեկորդ էր։ Ընդհանրապես ամեն մի նոր թիմ տեղափոխվելիս Շիրերը միշտ էլ հենց առաջին խաղում գոլի հեղինակ է դարձել։ Այս մրցաշրջանում էլ «Բլեքբըրն ռովըրզ»-ի կազմում հենց առաջին խաղում նա երկու գնդակ խփեց «Կրիստալ պալաս»-ի դարպասը։ Այսօր Ալան Շիրերը Մեծ Բրիտանիայի ամենականտարյալ հարձակվողն է։ Նա հմտորեն է զուգորդում ուժը, ճարպկությունը եւ արագությունը։ Հիմնականում խաղում է աջ ոտքով, [illegible] նաեւ ձախով, իսկ գլխ[illegible], ինչպես հատուկ է անգլիացի հարձակվողներին, ընդհանրապես հրաշալի է խաղում։

«Բլեքբըրն»-ի նախկին կենտրոնական հարձակվող Ֆրենկ Սթեփլտոնն ասում է. «Տպավորիչ է Ալանի աշխատասիրությունը։ Ամեն անգամ, երբ գնդակը նրա մոտ է, զգում ես, որ կարող է գոլ խփել»։ Միջազգային առումով Շիրերին ներկայացնում են որպես Մեծ Գարի Լինեկերի հետնորդը։ Նրա ոճն առավել «տեխնիկական» է, քան «Տոտենհեմ»-ի նախկին հարձակվողինը։

Մեծ Բրիտանիայի համար ռեկորդային գումարով, Ալանը գերազանցեց մարզիչ Քենի Դալգլիշի բոլոր ակնկալիքները։ Թիմի հովանավոր Ջեկ Ուոլքերի շռայլ ֆինանսավորման շնորհիվ Դալգլիշը կարողացավ ընտրյալների շարք վերադարձած «Բլեքբըրն ռովըրզ» բերել Ալան Շիրերին, որը դեռ էր մնացել պայմանագիր կներ «Մանչեսթր Յունայթեդի» հետ։

«Բլեքբըրն»-ում Դալգլիշի օգնականն է Ռեյ Հարֆորդը, որը Անգլիայի երիտասարդական հավաքականի մարզիչն էր 1991 թ. Տուլոնի (Ֆրանսիա) մրցաշարում, որտեղ Շիրերը ճանաչվել էր լավագույն ռմբարկու ու լավագույն խաղացող։ Ալան Շիրերը ֆուտբոլ սկսել է խաղալ Անգլիայի հյուսիս-արեւելքում, բայց նրան արագորեն նկատել են «Սաութհեմփթոն»-ի լրտեսները։ 1988 թ. ապրիլին առաջին անգամ հայտնվելով «Սաութհեմփթոն»-ի հիմնական կազմի խաղացողի մարզահագուստը եւ հանդես գալով հանրահայտ «Արսենալ»-ի

Բացառված չէ, որ իտալական մեծ ակումբները փորձեն մի քանի միլիոն ֆունտ ստեռլինգով գնել Ալան Շիրերին նախքան «Բլեքբըրն»-ի հետ նրա չորսամյա պայմանագրի ավարտը։ Սպասենք եւ տեսնենք։ Մի բան պարզ է, որ գալիք տարի ԱՄՆ-ում կայանալիք աշխարհի առաջնության հավանական աստղերից մեկը պետք է որ լինի Ալան Շիրերը։ ■

Պոլգարը հաղթում է

Բուդապեշտում շարունակվող Սպասկու հետ մրցամարտի 9-րդ պարտիան ավարտելով ոչ-ոքի, 17-ամյա տաղանդավոր շախմատիստուհի Յուդիթ Պոլգարը փաստորեն ապահովեց վերջնական հաղթանակը։ Նախորդ պարտիայում Պոլգարը երրորդ անգամ առավելության էր հասել մրցակցի նկատմամբ եւ միայն արդյունավետ պարտիաների հաշվարկով առջեւում է 3:1 հաշվով։

Մրցամարտի ավարտին մնացել է մեկ հանդիպում։ ■

Բաժինը վարում է ՍՈՒՐԵՆ [illegible]

digitised by A.R.A.R.@

Թեթեւ

Կալանավորների համաժողով

Ինչպես «Սնարք»-ի թղթակցին հայտնի դարձավ վստահելի աղբյուրներից, մարտին Վրաստանի մայրաքաղաքում տեղի է կայանալու նախկին կալանավորների համաշխարհային ընկերակցության համաժողով: Այդ կազմակերպությունն այսօր միավորում է աշխարհի 80-ից ավելի երկրների նախկին կալանավորների: Ենթադրվում է, որ խորհրդաժողովի աշխատանքի օրերին անցկացվելու է հեռուստամարաթոն, նախկին կալանավորների մասնակցությամբ անցկացվելու են ցուցահանդես եւ համերգներ: ■

Մամուլ

Ստուգում են Գորբաչովի խաղացած դերը

Ռուսաստանի անվտանգության նախարարության քննչական վարչությունն ստուգում է նախկին ԽՍՀՄ նախագահ Մ. Գորբաչովի գործունեության առնչվող որոշ փաստեր:

Ինչպես երեքշաբթի օրը Մոսկվայում ԻՏԱՌ-ին հայտարարեց ՌԴ գլխավոր դատախազ Վ. Ստեպանկովը, դատախազությունը նյութեր է ստացել «մի շարք պետական խնդիրներ լուծելիս Գորբաչովի եւ իր մերձավոր անձանց խաղացած դերի մասին»: Խոսքը «սոցիալիստական որոշ ռազմական համակարգերի վերացման եւ Ռուսաստանի տարածքին հարող ընդերքյա ջրամբարների մի մասի հանձնման» մասին է: Հանձնված նյութերի հեղինակների կարծիքով, «Մ. Գորբաչովի գործողությունները վնաս են պատճառել պետությանը»:

Վ. Ստեպանկովի խոսքերով, Մ. Գորբաչովը նաեւ վկա է «ՊԱԿ-ի ղեկավարության եւ առաջին հերթին Վ. Կրյուչկովի նկատմամբ հարուցված մեծ քրեական գործում»:

Նրան ամբաստանում են ԽՍՀՄ իրավակարգի խախտման գործողությունների, մասնավորապես քաղաքացիների հետեւելու եւ հեռախոսազրույցները գաղտնի ունկնդրելու համար: ■

ԻՆՎԵՍՏԻՑԻՈՆ ԲԱԺՆԵՏՈՄՍ
"Mercury - Onaisis"
Արժեզրկման անկառավարելի ընթացքի եւ քաղաքացիների ֆինանսական շահերի պաշտպանության բացակայության պայմաններում ՀՀ անշարժ գույքի առ ու վաճառքի առաջատար «Mercury» ձեռնարկությունը եւ «Onaisis co. ltd» ֆինանսական ֆիրման բնակչության լայն խավերին հնարավորություն են տալիս շահույթ ստանալ հանրապետությունում ամենաբարձր տոկոսով՝ ամսական 20 տոկոս ներդնելով իրենց ֆինանսական միջոցներն անշարժ գույքի հետ կապված առեւտրական գործարքների մեջ:
Ֆինանսական միջոցների ներդրման նվազագույն ժամկետը 3 ամիս:
ԺԱՄԱՆԱԿԸ ԴՐԱՄ Է
ՏՎԵՔ ՄԵԶ ԺԱՄԱՆԱԿ ԵՎ ԴՈՒՔ ՇԱՏ ԴՐԱՄ ԿՍՏԱՆԱՔ
Mercury ENTERPRISE
ONAISIS CO. LTD
հեռ. 594 630, 594 632
ՀՀ, ք. Երեւան, Մաշտոց Նովա պողոտա, «Անի» հյուրանոց, N-N 630, 632
PUBLISET

Ընդդիմություն

ԿՐԿԻՆ ԴԻՄՈՒՄ ԵՆ ԺՈՂՈՎՐԴԻՆ

Ազգային ինքնորոշում միավորումը տարածել է մի թերթիկ, որում այսօր, փետրվարի 18-ին, ժամը 14-ին, Անկախության հրապարակում հրավիրում է ազգահավաք, այն ներկայացնելով որպես ԱԻՄ-ի ավանդական միջոցառում: «Փետրվարի 5-ին հայ ժողովուրդն ուղղեց իր մեջքը եւ, չնայած սոցիալական ծանր պայմաններին, խոսեց ոչ թե ստամոքսի, այլ խղճի ու արժանապատվության ձայնով հասկացնելով, որ Հայաստանի բոլոր դժվարությունները ներկայիս իշխանությունների մոտ խղճի ու արժանապատվության բացակայության հետեւանք են», ասվում է այդ թերթիկի մեջ: «Արդար Հայաստան, ոչ կիսխի օրենք», «Սահմանադիր ժողով կամ հրաժարական», այս պահանջով փետրվարի 5-ին ժողովուրդը դիմեց ՀՀ նախագահին եւ ՀՀ Գ-Խ նախագահին խնդրելով հրավիրել Գ-Խ-ի արտահերթ նիստ՝ նվիրված Սահմանադիր ժողովին, շարունակում է այն, այնուհետեւ ավելացնում. Այդ օրը անփական ժողովրդից սարսափած իշխանություններն կեղծվածքն այնպես գրգռեց ժողովրդին, որ ԱԻՄ-ը մեծ դժվարությամբ կարողացավ զսպել նախագահական նստավայր գրավելու հավակնածների բուռն զանկությունը: Մենք ամենայն պատասխանատվությամբ հայտարարում ենք, որ այսուհետեւ եւս պահպանատեսներին թույլ չենք տա ժողովրդին խաղալիք դարձնել եւ տանել նոր փորձությունների:

Անցնող օրերի ընթացքում իշխանությունները ոչ միայն արհամարհեցին սեփական ժողովրդին, այլեւ անցան ուղղակի բանբասանքների, փորձելով կրկին շահարկել Արցախը:

Մեզ մնում է կրկին, այս անգամ արդեն ազգովին հանդես գալ եւ իշխանություններին զգացնել, որ փետրվարի 5-ը պատահական դրսեւորում չէր, այլ սկիզբն էր մեր ազգային ու մարդկային արժանապատվության հզոր զարթոնքի, կոչ է անում թերթիկը:

Իշխանությունները կամ պետք է կատարեն ժողովրդի կամքը, կամ հեռանան: Հակառակ դեպքում ժողովուրդն ինքը կհեռացնի նրանց, բայց, պատմությունը վկա, վա՜յ նրանց, ում ժողովուրդն է հեռացնում...», եզրափակում է ԱԻՄ-ը:

Այս տարվա մեջ սա ԱԻՄ-ի կազմակերպած երրորդ հավաքն է: Առաջինի ժամանակ, փետրվարի 5-ին, Օպերայի բակում-եւ ՀՀ նախագահի նստավայրի մոտ հավաքվել էին մի քանի տասնյակ հազար մարդ, որոշ տվյալներով նույնիսկ 100 հազարից ավելի, սակայն երկրորդի ժամանակ, փետրվարի 12-ին, երբ Երեւանում էին գտնվում նաեւ ԱՄՆ դեմոկրատ կոնգրեսական Ջո Քենեդին եւ նրան ուղեկցող 40-ից ավելի օտար լրագրողներ, ԱԻՄ-ին հաջողվեց հավաքել ընդամենը մի քանի հարյուր մարդ: ■

Վորկուտա

Բանը հասավ հացադուլին

Ռուսաստանի Վորկուտա քաղաքի (Կոմի Հանրապետություն) խոշորագույն «Վորգաշորսկայա» ածխահանքի 229 գործադուլավոր բանվորներ չորեքշաբթի առավոտյանից հանքախորշում հացադուլ են հայտարարել, քանի որ հանքափորների անկախ արհմիության նախագահ Իվան Գուրիդովին մինչեւ փետրվարի 17-ի առավոտյան ժամը 8-ը կալանքից ազատելու իրենց պահանջը չէր կատարվել:

Ներկայումս հանքում կա 527 գործադուլավոր: Գործադուլային կոմիտեի տվյալների համաձայն գազից թունավորվել է 6 մարդ: Նրանց օգնություն է ցույց տրվել:

Երկու օր առաջ հանքում հայտարարվեց վթարային վիճակ, անջատեցին էլեկտրականությունը եւ օդափոխման համակարգը: Նույն երեքշաբթի գիշերը համակարգը միացրին: Սակայն փակ հանքախորշերում մեթանի կուտակումը պահպանվում է: Ինչպես ասաց գործադուլային կոմիտեի անդամ Վ. Միզորովը, փետրվարի 17-ի օրվա երկրորդ կեսին դատական նիստ տեղի կունենա Ի. Գուրիդովի նկատմամբ կանխարգել միջոցը փոխելու հանքափորների հայցի քննության կապակցությամբ:

«Վորգաշորսկայա» ածխահանքի պաշտպանությամբ հանդես են եկել Վորկուտայի բոլոր 12 հանքերը: ■

«Արամ Խաչատրյան» ֆիլհարմոնիկ սրահ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖԻԼՀԱՐՄՈՆԻԿ ՆՎԱԳԱԽՈՒՄԲ
68-րդ համերգաշրջան, 4485-4486 հայոց թվական
Համերգաշրջանի հովանավորն է Հայկական բարեգործական ընդհանուր միությունը
21 փետրվարի
Նվիրվում է Իրանի ազգային տոնին
ԼՈՐԻՍ ՃԳՆԱՎՈՐՅԱՆ — Սյուիտ «Ռուստամ եւ Զոհրաբ»
ՅՈՀԱՆ ՍԵԲԱՍՏԻԱՆ ԲԱԽ — Կրկնակի կոնցերտ (Հրայր Հարությունյան)
ՆԻԿՈԼԱՅ ՌԻՄՍԿԻ-ԿՈՐՍԱԿՈՎ — «Շեհերեզադե»
Գեղարվեստական ղեկավար եւ գլխավոր դիրիժոր
ԼՈՐԻՍ ՃԳՆԱՎՈՐՅԱՆ
Սկիզբը ժամը 14:00
Տոմսերը վաճառվում են «Արամ Խաչատրյան» համերգասրահի տոմսարկղում:
PUBLISET

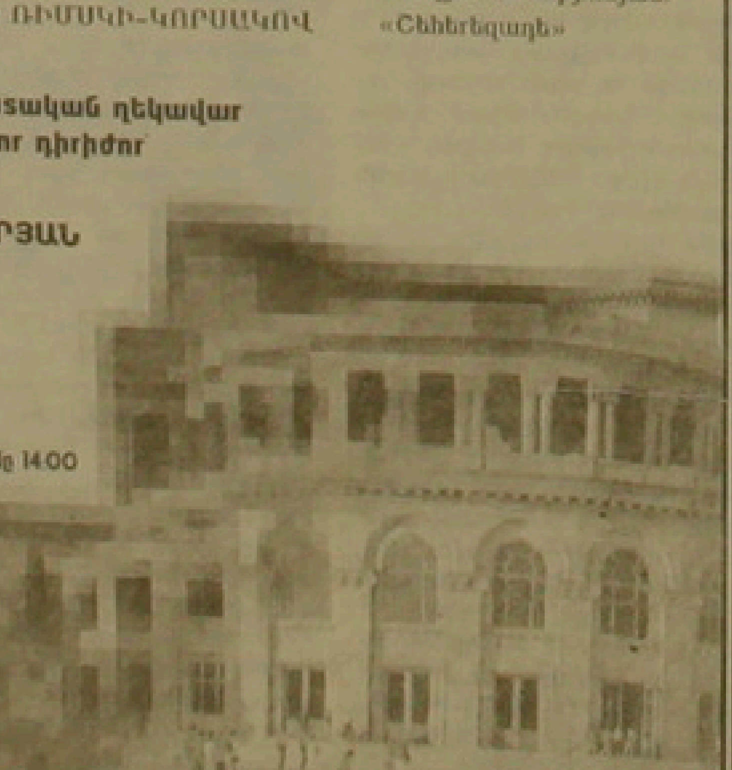

Լուրեր Հայաստանից

Գամսախուրդիան մտադիր չէ արտագաղթել

Վրաստանի նախկին Նախագահ Զվիադ Գամսախուրդիան հերքեց զանգվածային լրատվության մի շարք միջոցների հաղորդագրությունները, թե ինքը մտադիր է արտագաղթել եւ քաղաքական ապաստան խնդրել Արեւմուտքի երկրներից մեկում: Փետրվարի 15-ի երեկոյան հրապարակված հայտարարության մեջ Զ. Գամսախուրդիան նշում է, որ մտադիր չէ հեռանալ Կովկասից, իսկ եթե մեկնի որեւէ երկիր, ապա կվերադառնա:

Վրաստանում գները աճում են

Վրաստանում փետրվարի երկրորդ շաբաթվա ընթացքում սպառողական զամբյուղի ապրանքների գների աճը նախորդ շաբաթվա համեմատությամբ կազմել է սննդամթերքինը՝ 5, արդյունաբերական ապրանքներինը՝ 7, ծառայություններինը՝ 7 տոկոս: Կովկասի ներդրման հիմնադրամի տվյալներով, կաթի եւ կաթնամթերքի գներն աճել են 15 տոկոսով, մարգարինինը՝ 14, թեյինը՝ 12: Ձուն էժանացել է 11 տոկոսով, իսկ շաքարը՝ 7: Նույն մակարդակի վրա են մնացել կարագի, հացի, հացամթերքի եւ բանջարեղենի գները:

Ուկրաինա. կարբովանեցն արժեզրկվում է

Ռուբլու նկատմամբ կարբովանեցի փոխարժեքը նվազել է, փետրվարի 15-ին կազմելով մեկ ռուբլու դիմաց 1,738 կարբովանեց: Հունվարի վերջերին Ուկրաինայի ազգային բանկը մեկ ռուբլին գնահատել էր 1,689 կարբովանեց: Փետրվարի 15-ին նույն բանկը դոլլարի փոխարժեքը սահմանել է 947,53 կարբովանեց:

Մախսանենգ պատանյաների դատավարությունը

Անդրկարպատյան Ուժգորոդ քաղաքում սկսվել է մախսանենգ բարձրաստիճան պատանյաների դատավարություն: Ուկրաինայի ռադիոյի հաղորդման համաձայն, մեղադրյալների մեջ կան կարիտալ շինարարության վարչության գնդապետ, Կիեւի, Լվովի եւ Ուժգորոդի մաքսատների տեսուչներ: Նրանք ձերբակալվել են 1992 թ. ամռանը: Մասնավորապես նրանց մեղադրում են Ուկրաինայից 10 հազար շիշ շամպայնի ապօրինի դուրսբերման համար: Մախսանենգությունից բացի, այդ անձինք մեղադրվում են պաշտոնական դիրքի չարաշահման, կաշառակերության եւ ծառայողական խարդախությունների մեջ:

Տաջիկստանին 100 հազար ֆունտ ստեռլինգ

Մեծ Բրիտանիայի կառավարությունը 100 հազար ֆունտ ստեռլինգ կտրամադրի Տաջիկստանին, որպես մարդասիրական օգնություն: Այդ մասին Տաջիկստանի կառավարության ղեկավար էմոմալի Ռահմոնովին հղած նամակում հաղորդել վարչապետ Ջոն Մեյջորը: Ուղերձում հույս է հայտնվում, որ այդ միջոցները կօգտագործվեն փախստականներին իրենց բնակության վայրերը վերադարձնելու նպատակով, ինչին Մեծ Բրիտանիան մեծ նշանակություն է տալիս: Նամակում գոհունակություն է հայտնվում Դուշանբեում ՄԱԿ-ի առաքելության բացման առիթով: ■

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ՝
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ՊԱՍՏԵՐՄԱՃԵԱՆ? ՅԱԼԵՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 581841
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
Apple® Macintosh®
համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի
Azg armenian daily
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010
Թերթի ձեւավորման եւ տպատեխնիկների ղեկավար ՊԱՎԵԼ ԴԱԼԼԱՔՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@